

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 7-8 maja 2016 roku na kierunku *zarządzanie* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale Zamiejscowym w Zduńskiej Woli Społecznej Akademii Nauk w Łodzi

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

– przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. hab. Anna Czubała – ekspert PKA
- dr hab. Bogusław Plawgo – ekspert PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Paweł Adamiec – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja w Wydziale Zamiejscowym w Zduńskiej Woli Społecznej Akademii Nauk w Łodzi na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielem Koła Naukowego, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami otoczenia gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny jakości kształcenia została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium
------------------------	---

	Wyróżnia jąco	w pełni	znacząco	częściow o	niedostatec znie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*
1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.
1.3. Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.
1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz

kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia

na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena kryterium 1 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* w Wydziale Zamiejscowym w Zduńskiej Woli Społecznej Akademii Nauk w Łodzi odzwierciedla kluczowe wartości opisujące tożsamość tego kierunku kształcenia. Za takie uznać można, między innymi:

- podejmowanie działań zmierzających do uświadomienia studentom konieczności ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji i kształcenia się przez całe życie,
- zachęcanie studentów i stwarzanie im odpowiednich warunków do rozwijania własnych pasji i zainteresowań naukowych oraz podejmowania wszelkiego rodzaju inicjatyw wykraczających poza proces kształcenia
- podejmowanie działań zmierzających do kształtowania u studentów pożądanых postaw społecznych i postawy otwartości na inne kultury oraz poszanowania i zrozumienia atrybutów międzykulturowych.

Te najistotniejsze wskazane wyżej wyznaczniki tożsamości kierunku *zarządzanie* osadzone są w indywidualnym podejściu do studenta, otwartości na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje, rozwijaniu zdolności do efektywnej i skutecznej międzykulturowej współpracy, doskonaleniu postaw przedsiębiorczych oraz globalnego ujmowania charakteryzowanych problemów. W tak syntetycznie opisaną koncepcję kształcenia wyraźnie identyfikuje się kluczową rolę dwóch zintegrowanych czynników. Są nimi: przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy oraz osiąganie przez nich stosownych kompetencji społecznych, między innymi w zakresie współdziałania w różnych strukturach życia społecznego.

Wszystko to w połączeniu z zasobami Szkoły determinują realizację przyjętych efektów kształcenia tak w zakresie wiedzy i umiejętności ale również tych dotyczących kompetencji społecznych.

Tak zdefiniowana tożsamość kierunku wpisuje się w misję Uczelni, którą jest kształcenie studentów na „... na potrzeby rynku pracy absolwentów zdolnych sprostać wymaganiom XXI wieku oraz przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w rozwiązywaniu (...) problemów społecznych o znacznej doniosłości”.

Koncepcja kształcenia uwzględnia także założenia strategii Uczelni i Wydziału, które stanowią o tym, że studenci nabywają kompetencji pożądanых na rynku pracy. W procesie kształcenia rozwija się w nich potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia zwłaszcza w obszarze przedsiębiorczości, wpaja wysokie standardy w zakresie etyki pracy zawodowej ale także rozbudza otwartość wobec nowych rozwiązań.

Zgodnie ze strategią Uczelni i Wydziału, kształcenie na kierunku *zarządzanie* ma charakter

aplikacyjny, budujący wiedzę w kontekście praktyki, co odpowiada wymogom współczesnego rynku pracy, a czemu sprzyjają zawodowe powiązania części kadry naukowo-dydaktycznej.

Obecny kształt programów i planów kształcenia na kierunku *zarządzanie* jest rezultatem współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia, poprzez konsultację z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego określony został m.in. profil kwalifikacyjny absolwenta, oferta w zakresie proponowanych specjalności oraz dobór treści w przedmiotach specjalnościowych. Wszystko po to, aby zapewnić studentom nowoczesne wykształcenie, stwarzające dobre podstawy do wejścia na rynek pracy. Dotyczy to potrzeby koncentracji nie tylko na wysokiej jakości kształcenia, ale także na rozwijaniu kwalifikacji i postaw pozwalających na szybkie reagowanie na zmiany.

1.2.

Wśród celów studiów na ocenianym kierunku Uczelnia wymienia przygotowanie absolwentów do prowadzenia własnej działalności. Zamiar ten jest zgodny z postulatami zgłaszanymi na spotkaniu Zespołu Oceniającego PKA z interesariuszami. Z tego punktu widzenia problematyka rozpoczynania działalności gospodarczej mogłaby być bardziej wyeksponowana w zestawie zakładanych efektów kształcenia, a szczególnie w treściach kształcenia przedmiotów obowiązkowych. Znajduje to częściowo wyraz także w doskonaleniu metod dydaktycznych oraz w zakresie zalecanej studentom literatury przedmiotu. Doskonalenie procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów zmierza do dostosowania go do zmian społecznych i gospodarczych oraz potrzeb rynku pracy. Rozwój kierunku kształcenia odbywa się m. in. przez dostosowanie oferty specjalności do potrzeb lokalnego rynku. W procesie dostosowywania treści i form kształcenia szczególne znaczenie mają propozycje i opinie od interesariuszy zewnętrznych. Plany rozwoju kierunku związane są także z zamierzonym tworzeniem interdyscyplinarnych zespołów badawczych oraz rozwojem naukowym kadry, która będzie w stanie przenosić efekty prac badawczych i poszerzoną wiedzę na proces kształcenia.

Plany rozwoju kierunku w niezbędnym zakresie uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego, a w szczególności rynku pracy. Uczelnia całościowo przygotowuje się do wprowadzenia we wszystkich jednostkach profilu praktycznego.

1.3.

Uczelnia kierunek *zarządzanie* przypisuje do obszaru kształcenia nauk społecznych. Efekty kształcenia zostały odniesione do dziedziny nauk ekonomicznych i do dyscyplin: nauki o zarządzaniu, ekonomia oraz finanse. W uchwale Senatu Nr 2 z dnia 13 czerwca 2012 w sprawie określenia efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów wymieniono trzy wzmiankowane dyscypliny naukowe ujmując nauki o zarządzaniu na pierwszym miejscu. Należy to interpretować, iż nauki o zarządzaniu stanowią dyscyplinę wiodącą dla kierunku, zaś dyscypliny ekonomia i finanse są dyscyplinami wspomagającymi. Przy takim ujęciu przypisanie kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazanie dziedziny nauki oraz dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku jest prawidłowe. Można jedynie wnioskować o zasadności wyraźnego wskazania, iż dyscyplina nauki o zarządzaniu stanowi dyscyplinę wiodącą dla ocenianego kierunku studiów.

W Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-ON informacja o prowadzonym kształceniu na kierunku zarządzanie wskazuje, że kierunkowe efekty kształcenia są przypisane tylko do jednej dyscypliny: nauki o zarządzaniu (Obszar nauk społecznych/dziedzina nauk ekonomicznych), co jest sprzeczne z informacjami zawartymi w Uchwale Senatu nr 2 z dnia 13 czerwca 2012 roku.

1.4.

Wzmiankowaną wyżej Uchwałą Senatu SAN Nr 2 z dnia 13 czerwca 2012 r. Uczelnia przyjęła zestaw efektów kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego studiów pierwszego stopnia na kierunku *zarządzanie*. Sformułowano 23 kierunkowe efekty kształcenia w zakresie wiedzy, 21 w zakresie umiejętności oraz 11 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Przyjęte efekty odniesiono prawidłowo do obszarowych efektów kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego w obszarze nauk społecznych I stopnia, profil ogólnoakademicki zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Poszczególne kierunkowe efekty kształcenia są sformułowane sposób zrozumiały, posiadają właściwy poziom konkretności a cały ich zestaw można ocenić pozytywnie z punktu widzenia kształtowania sylwetki absolwenta kierunku *zarządzanie*.

Przewidziane efekty kształcenia w ograniczonym stopniu eksponują wiedzę i umiejętności związane z procesami badawczymi. Z umiejętnościami badawczymi korespondują takie efekty jak: K_W14 „zna standardowe metody statystyczne oraz wybrane inne metody ilościowe a także narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych”, K_W15 „zna typowe metody badań i analiz w wybranych obszarach działalności organizacji (np. analizy rynku, analizy finansowej, jakości produktów i usług”, K_U01 „posiada elementarne umiejętności obserwacji, opisu, analizy i interpretacji podstawowych zjawisk i procesów zachodzących w organizacji z wykorzystaniem podstawowych pojęć i ujęć teoretycznych” czy K_K10 „jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych”. Można by zalecać rozszerzenie w programie kształcenia efektów kształcenia niezbędnych w działalności badawczej gdyby nie plany Uczelni związane ze zmianą profilu kształcenia z ogólnoakademickiego na profil praktyczny. Efekty związane z przygotowaniem do dalszej edukacji i potrzebne na rynku pracy nie budzą wątpliwości. W kontekście tego ostatniego na uznanie zasługuje uwzględnienie efektu K_K07 „jest świadomy zasad poruszania się na rynku pracy i uwarunkowań zmiany zatrudnienia”.

Efekty kształcenia są dostępne dla studentów. Studenci mają dostęp do kart przedmiotów zawierających tak efekty kierunkowe, jak i przedmiotowe. Ponadto zgodnie z informacją Uczelni na pierwszych zajęciach w semestrze, prowadzący przedmiot omawia efekty kształcenia realizowane w ramach przedmiotu oraz formy ich weryfikacji.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA stwierdzili, iż są zapoznawani z kierunkowymi, a także modułowymi efektami kształcenia, które są sformułowane w sposób zrozumiały, a także umożliwiającą ich weryfikację. Z perspektywy tej grupy społeczności akademickiej efekty kształcenia określone dla wizytowanego kierunku uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.

1.5

1.5.1. Nie dotyczy ocenianego kierunku studiów.

1.5.2.

Kierunkowe efekty kształcenia zostały odniesione do poszczególnych modułów kształcenia. W ramach poszczególnych przedmiotów opracowano efekty szczegółowe w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty przedmiotowe, jak również możliwy sposób ich weryfikacji zawarte są w poszczególnych sylabusach. Można zauważyć, że w ramach kart przedmiotów wyraźnie wskazano jakie efekty kierunkowe realizuje dany przedmiot i jakie efekty szczegółowe mają być osiągnięte. Efekty przedmiotowe są spójne z kierunkowymi i stanowią ich uszczegółowienie. Analiza struktury efektów szczegółowych wszystkich przedmiotów w kontekście zakładanych efektów kierunkowych potwierdza, iż struktura wszystkich efektów kształcenia tworzy właściwe warunki do osiągnięcia zakładanych efektów kierunkowych. Można byłoby jednak zalecić bezpośrednie powiązanie szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych modułów z konkretnymi efektami kierunkowymi. Taki zabieg formalny ułatwiałby weryfikację spójności efektów kierunkowych i szczegółowych.

Dobór treści programowych jest zgodny ze szczegółowymi jak i kierunkowymi efektami kształcenia. Analiza treści programowych dla poszczególnych modułów wskazuje, iż zachodzą warunki umożliwiające osiągnięcie wszystkich szczegółowych efektów kształcenia. Uwzględniając powiązania poszczególnych przedmiotów z zakładanymi efektami kierunkowymi wykazane zarówno w kartach przedmiotów jak i w macierzy powiązania kierunkowych efektów kształcenia można stwierdzić, iż treści programowe zapewniają realizację kierunkowych efektów kształcenia.

Uczelnia deklaruje w Raporcie samooceny, iż tworząc program kształcenia, przyjęto założenie, że każdy przedmiot powinien odnosić się do odpowiedniej liczby efektów kierunkowych, gdyż to wskazuje na przydatność i rolę przedmiotu w programie studiów oraz buduje spójność programu. Można potwierdzić takie podejście na podstawie analizy macierzy kierunkowych efektów kształcenia i poszczególnych modułów kształcenia. Ponadto można potwierdzić, iż dobór treści

programowych odzwierciedla aktualny dorobek naukowy z dyscyplin, do których się one odnoszą. Uwzględnia się aktualne trendy w obszarze zarządzania i wymagania rynku pracy. Można podsumować, iż program studiów odpowiada aktualnym potrzebom rynku pracy i zapewnia realizację zakładanych efektów kształcenia.

1.5.3.

Analiza sylabusów przedmiotów, jak również hospitacje zajęć w trakcie wizytacji ZO, a także informacje pozyskane w trakcie spotkań ze studentami oraz nauczycielami akademickimi potwierdzają, iż na kierunku *zarządzanie* wykorzystuje się zróżnicowane metody kształcenia, w tym: metody podające, metody problemowe, metody praktyczne i metody aktywizujące. Dużą część zajęć stanowią te ostatnie realizowane w formie ćwiczeń projektowych, warsztatów, laboratoriów, dyskusji, prac w grupie, projektów indywidualnych i grupowych, prezentacji multimedialnych, przygotowywania i prezentacji referatów.

Uczelnia w Raporcie samooceny podkreśla, iż w ramach zajęć z bezpośrednim kontaktem ze studentami wykładowcy kształtują umiejętności studentów w zakresie samodzielnej pracy ze wskazywanymi materiałami źródłowymi, polegające na przygotowaniu krótkich informacji o charakterze naukowym, krytycznej ocenie literatury, dyskusji oraz projektów. Kształtowanie umiejętności badawczych jak wskazano już wyżej nie zostało zbyt silnie wyeksponowane w ramach zakładanych efektach kształcenia. W konsekwencji także wykorzystywane metody kształcenia w ograniczonym stopniu kształtują umiejętności badawcze. Przykładowo efekt K_K10 „jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych” odnosi się do umiejętności badawczych. Efekt ten został przyporządkowany 28 przedmiotom i seminarium dyplomowemu. W przedmiotach tych nie zawsze jednak eksponuje się na poziomie efektów szczegółowych i treści kształcenia a w szczególności metod kształcenia kwestię kształtowania umiejętności badawczych. Bezpośrednio aspekty umiejętności badawczych pojawiają się w przedmiotach: Badania marketingowe, Metody badań i analiz rynku, Metodyka badań w naukach o zarządzaniu, a także w ramach Seminarium dyplomowego i przedmiotów specjalnościowych. Uczelnia w Raporcie samooceny deklaruje, iż część studentów doskonalili swoje umiejętności w zakresie przygotowania do prowadzenia badań również poprzez realizację dodatkowych zadań – udział w konferencjach, seminariach, członkostwo w kole naukowym. Przygotowanie studentów do prowadzenia badań można ocenić jako dostateczne i zasadne byłoby rozwijanie tego aspektu kształcenia gdyby Uczelnia nie planowała przejścia na profil praktyczny.

Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z ZO PKA wyrazili przekonanie, iż metody kształcenia sprzyjają ich aktywizacji. Zajęcia prowadzi się poprzez wykład, a także ćwiczenia projektowe, warsztaty, laboratoria, dyskusje, prace w grupie oraz projekty indywidualne. W opinii studentów na wizytowanym kierunku kładzie się znaczny nacisk na pracę indywidualną studenta pomiędzy zjazdami, co z ich perspektywy jest przydatne i mobilizujące w procesie uczenia się. Ponadto podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali, iż prowadzący wymagają zaangażowania z ich strony, motywując przy tym do dyskusji, wymiany opinii, krytycznej analizy oraz wyrażania własnych wniosków. Z perspektywy studentów wizytowanego kierunku stosowane metody kształcenia umożliwiają udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej.

1.5.4.

Studia na ocenianym kierunku *zarządzanie* I stopnia są realizowane w ramach 6 semestrów. W ujęciu godzin pracy z udziałem nauczyciela akademickiego program studiów niestacjonarnych obejmuje 1127 godzin zajęć (program studiów stacjonarnych 2259 godzin – aktualnie brak kształcenia w tej formie). Przy przyjętej zasadzie, że 1 punkt ECTS odpowiada nakładom czasu pracy studenta na poziomie 25 godzin program studiów określa liczbę punktów ECTS konieczną dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów jako 180 punktów ECTS. Minimalna liczba punktów niezbędna do zaliczenia semestru/roku wynosi odpowiednio 30 i 60 punktów ECTS. W sylabusach przedmiotów zawarte są informacje dotyczące nakładów pracy studentów, zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS). Wyliczone nakłady pracy studenta uwzględniają liczbę godzin kontaktowych, godzin potrzebnych na wykonanie prac cząstkowych, przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu oraz do samodzielnego uzupełniania oraz

utrwalania wiedzy.

Można stwierdzić, iż przewidywany czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych oraz zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych założonych w programie kształcenia.

1.5.5.

Uczelnia stosuje punktację ECTS zgodnie z wymogami prawa. Bilanse nakładów czasu pracy dla poszczególnych modułów kształcenia zawarto w kartach przedmiotów. Uwzględniono zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli i studentów, egzaminy oraz samodzielną pracę studenta. W raporcie samooceny Uczelnia wskazuje, iż przedmiotom, które są powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi przypisano ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS to jest 96 punktów ECTS. Wykaz przedmiotów związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach naukowych, z którymi powiązane są efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku, służące przygotowaniu studentów do prowadzenia badań naukowych wskazano w tabeli 4, która stanowi załącznik do Raportu samooceny. Wykaz ten sporządzono prawidłowo.

1.5.6.

Uczelnia w programie kształcenia uwzględnia moduły do wyboru. Studenci mają możliwość wyboru modułów kształcenia, do których przypisano 89 punktów ECTS, co stanowi 49% ogółu punktów ECTS. Wykaz przedmiotów do wyboru zawarto w załączniku do Raportu samooceny. Moduły do wyboru obejmują przedmioty specjalnościowe, wykłady do wyboru w językach obcych (*Introduction to accounting, Financial analysis*), Język obcy, Seminarium dyplomowe. Możliwości wyboru modułów dostosowanych do preferencji studentów oferowane w ramach ocenianego programu kształcenia należy ocenić bardzo wysoko. Wybór następuje na kilku poziomach, w tym na poziomie wyboru specjalności kształcenia, a w jej ramach wyboru specjalizacji, ponadto niezależnie od tego studenci wybierają wykłady do wyboru. Wymóg zapewnienia studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS zostaje w pełni spełniony.

W opinii studentów możliwość wyboru przedmiotów specjalizacyjnych odpowiada ich oczekiwaniom wynikających z potrzeb wejścia na rynek pracy.

1.5.7.

Wśród stosowanych form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku można wymienić: wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, ćwiczenia projektowe, warsztaty, laboratoria, seminaria, praktyki. Ich dobór należy ocenić jako sprzyjający aktywizacji studentów oraz osiągnięciu zakładanych efektów zarówno w zakresie wiedzy, jak i umiejętności oraz kompetencji społecznych. Podział studentów jest oparty o grupy ćwiczeniowe o liczebności 25-35 osób, grupy laboratoryjne i językowe o liczebności 15-20 osób. Wykłady przeprowadzane są dla wszystkich studentów danego semestru. Wykłady specjalnościowe natomiast przeznaczone są dla studentów przypisanych do danych specjalności. W prowadzeniu zajęć dydaktycznych wykorzystywane są zróżnicowane formy prowadzenia zajęć takie jak dyskusja, rozwiązywanie przypadków, praca w grupie, projekty indywidualne, projekty grupowe, prezentacje multimedialne, przygotowywanie i prezentacja referatów, przygotowanie scenariuszy zajęć. Proporcja zajęć o charakterze ćwiczeniowym w stosunku do zajęć o charakterze wykładowym sprzyja osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Udział liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach kontaktowych wymagających bezpośredniego udziału wykładowców i studentów wynosi 51% na studiach stacjonarnych i 32% na studiach niestacjonarnych. Udział wykładów w łącznej liczbie zajęć kontaktowych na studiach stacjonarnych wynosi 46% , zaś na studiach niestacjonarnych 44%.

Formy kształcenia wykorzystywane na kierunku *zarządzanie* należy ocenić jako dostosowane do treści i efektów kształcenia oraz jako pozwalające osiągnąć efekty kształcenia zarówno w zakresie wiedzy jak i w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Z perspektywy studentów organizacja zajęć sprzyja osiągnięciu efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Formy zajęć są zdaniem studentów adekwatne do zaplanowanych efektów kształcenia. W opinii studentów zajęcia odbywają się w grupach, których liczebność pozwala na

efektywne kształcenie. Podział studentów jest oparty o grupy ćwiczeniowe o liczebności 25-35 osób, grupy laboratoryjne i językowe w liczbie 15-20 osób. Wykłady specjalnościowe przeznaczone są dla studentów przypisanych do danych specjalności. Student, który ukończył I rok studiów i jego średnia jest wyższa niż 4,7 ma możliwość ubiegania się o Indywidualny Plan Studiów i Program Nauczania (IPSiPN). Decyzję w tym przedmiocie podejmuje Dziekan, przydzielając przy tym studentowi opiekuna naukowego, ustalając również plan studiów. Przyznanie IPSiPN polega na rozszerzeniu i wzbogaceniu wiedzy w ramach studiowanego kierunku lub specjalności oraz udziale studenta w pracach naukowo-badawczych prowadzonych w Uczelni. W szczególnych przypadkach (zdrowotnych, losowych, konieczności opieki nad bliskimi osobami niepełnosprawnymi lub związanych z okresowym odbywaniem studiów na innych kierunkach oraz poza Uczelnią) Dziekan może przyznać studentowi na jego wniosek prawo do Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Polega ona na określeniu indywidualnego sposobu realizacji i rozliczania programu kształcenia w danym roku akademickim. W porozumieniu z prowadzącymi poszczególne przedmioty ustalany jest sposób uczestnictwa studenta w zajęciach dydaktycznych oraz formy ich zaliczania, sposoby odbywania praktyk zawodowych oraz realizowania innych obowiązków studenckich. Studenci podczas spotkania z ZO PKA przyznali, że korzystają z możliwości indywidualizacji studiów, co jest szczególnie przydatne w odniesieniu do podejmowanej równoległe do studiowania pracy zawodowej.

1.5.8.

Moduł praktyki zawodowej został uwzględniony w programie kształcenia w wymiarze 150 godzin na V semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Głównym przyjętym celem praktyk studenckich jest praktyczne wykorzystanie wiedzy nabytej podczas studiów. Efekty kształcenia i metody ich weryfikacji zostały określone w sylabusie dla tego modułu kształcenia. Studenci odbywają praktyki zawodowe w przedsiębiorstwach i organizacjach, z którymi Uczelnia już podpisała porozumienia lub w podmiotach, które student znajduje samodzielnie, w tym poza siedzibą Wydziału – we własnym miejscu zamieszkania. Miejsce praktyk wymaga jednak akceptacji Uczelni, przy czym weryfikuje się, czy miejsce odbywania praktyki wpisuje się w charakterystykę zakładanych efektów kształcenia. W karcie przedmiotu „Praktyka zawodowa” wskazano na rodzaje instytucji, w których mogą odbywać się praktyki zawodowe.

Nadzór nad praktykami sprawuje Opiekun Praktyk, który: akceptuje miejsce odbywania praktyk; ma obowiązek przygotować sylabus wraz z wykazem efektów kształcenia przewidzianych do realizacji w ramach praktyk studenckich; zatwierdza program praktyk; ocenia realizację efektów kształcenia w trakcie praktyk na podstawie dokumentacji przebiegu praktyk; dokonuje weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w trakcie odbywania praktyk przez studenta, na podstawie dokumentacji potwierdzonej przez Opiekuna z ramienia organizacji, w której odbywa się praktyka oraz informacji zbieranych w trakcie odbywania praktyk oraz ich analizy.

Zasady odbywania praktyk są uregulowane obowiązującą w ramach WSZJK procedurą P-11 oraz Regulaminem Praktyk Zawodowych na kierunku *zarządzanie*. Po odbytej praktyce student sporządza raport z praktyki zawodowej według ustalonego wzorca i przedstawia go w Biurze Karier i Praktyk Studenckich. Potwierdzenia realizacji praktyki dokonuje opiekun praktyk: w indeksie i w dzienniku praktyk, w którym student dokumentuje swoje uczestnictwo w praktykach. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyk z ramienia Uczelni.

Zasady zaliczania praktyk przewidują, iż istnieje możliwość zaliczenia praktyki studentom pracującym zawodowo w oparciu o wykonywaną pracę. Zaliczenia praktyk dokonuje się na podstawie zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę, potwierdzającego charakter wykonywanej przez studenta pracy.

Można mieć pewne wątpliwości czy przewidziane formy weryfikacji efektów kształcenia dla praktyk zawodowych są optymalne z punktu widzenia weryfikacji wszystkich szczegółowych efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Szczególnie biorąc pod uwagę planowaną przez Uczelnię zmianę profilu kształcenia na profil praktyczny i związaną z tym konieczność wydłużenia modułu praktyki zawodowej należy rozważyć wzbogacenie zestawu form weryfikacji efektów kształcenia dla praktyk zawodowych. Ponadto niezbędne jest doprecyzowanie procedury zaliczania praktyki zawodowej dla osób pracujących zawodowo w taki sposób aby zagwarantować weryfikację wszystkich zakładanych efektów kształcenia dla modułu praktyka zawodowa.

Zasady odbywania praktyk na kierunku określa Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych wprowadzony Uchwałą Rady Wydziału Zamiejscowego w Zduńskiej Woli Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi z dn. 24.09.2015r. Merytoryczny nadzór nad praktykami sprawuje Opiekun Praktyk, który w opinii studentów wizytowanego kierunku odpowiednio wywiązuje się ze swoich zadań. Wydział umożliwia odbycie praktyk w miejscach, z którymi podpisano porozumienia. Student odbywa praktykę w wymiarze 150 godzin na 5 semestrze studiów. Na poczet praktyk zaliczane jest również zatrudnienie studenta na podstawie umowy o pracę, jeżeli charakter wykonywanej przez niego pracy pozwala mu osiągnąć określone dla praktyk efekty kształcenia. W opinii studentów wizytowanego kierunku organizacja praktyk sprzyja ich osiągnięciu. Szczególnie istotna dla tej grupy osób jest możliwość zaliczenia praktyki poprzez uznanie ich pracy zawodowej w tym zakresie, ułatwia to pogodzenie obowiązków związanych ze studiami z uzyskiwaniem zarobku.

1.5.9.

Zgodnie z deklaracją zawartą w Raporcie samooceny władze Uczelni, podejmują działania zmierzające do rozwijania współpracy zagranicznej i zwiększenia poziomu umiędzynarodawiania kształcenia takie jak: wykorzystywanie wyników badań międzynarodowych prowadzonych przez kadrę w toku realizacji zajęć; wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotów do wyboru prowadzonych w języku obcym (*Financial Analysis, Introduction to Accounting*); wprowadzenie do programu kształcenia treści, dzięki którym student zapoznaje się z aspektami międzynarodowymi, (np. w ramach przedmiotu Zarządzanie zespołami w przedsiębiorstwach międzynarodowych); uwzględnienie w efektach kształcenia określonych dla kierunku *zarządzanie* elementów związanych z aspektami międzynarodowymi (efekt K_W03 - ma wiedzę na temat podstawowych relacji pomiędzy organizacjami a innymi instytucjami tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej); możliwość realizacji przez studentów i absolwentów SAN bogatej oferty bezpłatnych kursów organizowanych przez Clark University i SAN prowadzonych w języku angielskim (tzn. sample courses), dających uczestnikom możliwość rozwijania umiejętności komunikacyjnych w międzynarodowym otoczeniu, zapoznania się z amerykańskimi metodami nauczania oraz uzyskania praktycznej wiedzy z zakresu zarządzania, kreowania wizerunku i prowadzenia biznesu; czy przede wszystkim tworzenia oferty wymiany studentów w ramach programu Erasmus.

W toku wizytacji ZO nie stwierdzono jednak zainteresowania studentów formami umiędzynarodowienia związanymi z wyjazdami zagranicznymi. Władze Uczelni wyjaśniały, iż pomimo, podejmowanych działań promujących wyjazdy w ramach programu Erasmus, studenci nie są zainteresowani takimi wyjazdami. Władze tłumaczą to faktem, że studenci Wydziału Zamiejscowego SAN w Zduńskiej Woli to wyłącznie studenci niestacjonarni, którzy z uwagi na swoją sytuację zawodową, często nie mają możliwości uczestniczenia w tego rodzaju przedsięwzięciach.

Działania Uczelni na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia można ocenić pozytywnie, tym niemniej należy zachęcać władze Uczelni do kontynuowania promocji wymiany międzynarodowej wśród studentów, w tym rozważyć dostosowanie form tej wymiany do możliwości studentów studiów niestacjonarnych.

Z perspektywy studentów jednostka podejmuje działania mające na celu zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Przykładami działań w tym kierunku są: wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotów do wyboru prowadzonych w języku obcym (*Financial Analysis, Introduction to Accounting*) oraz możliwość realizacji przez umiędzynarodowienia kształcenia i oferowania dla studentów oferty bezpłatnych kursów organizowanych przez Clark University i SAN prowadzonych w języku angielskim. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia poprzez ofertę wymiany skierowaną do studentów w ramach programu Erasmus+. Studenci w związku z podejmowaną na miejscu pracą zawodową oraz ograniczeniami finansowymi nie są jednak zainteresowani uczestnictwem w programach wymiany międzynarodowej. Studenci działający w Koła Naukowych mają możliwość uczestnictwa i organizacji konferencji o zasięgu międzynarodowym.

1.6.

1.6.1.

Zasady i procedury dotyczące rekrutacji zostały określone w Uchwale Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi nr 7 z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia

stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2015/2016 Od kandydatów na studia I stopnia wymagana jest kopia świadectwa dojrzałości oraz złożenie wszystkich wymaganych dokumentów określonych regulacjami wewnętrznymi Uczelni. Kwestie związane z rekrutacją reguluje Uchwała Senatu, Zarządzenie Rektora oraz realizowana w ramach WSZJK procedura P-01. Uczelnia na oceniany kierunek rekrutuje kandydatów – absolwentów wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin maturalny. Kandydaci mogą dokonywać rejestracji on-line lub osobiście w biurze rekrutacji. Decyzję w sprawie przyjęcia na studia podejmuje Komisja Rekrutacyjna, a wyniki ogłaszane są w formie list osób przyjętych na określony kierunek i stopień studiów. Przyjęte zasady rekrutacji oznaczają przyjmowanie kandydatów według kolejności zgłoszeń, jednak ograniczona liczba kandydatów powoduje, iż przyjmowani są praktycznie wszyscy kandydaci spełniający wzmiankowany warunek przyjęć.

Zasady rekrutacji można określić jako wystarczające, choć nie optymalizujące profilu kandydatów z punktu widzenia struktury zakładanych efektów kształcenia.

1.6.2.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek -Wydział Zamiejscowy SAN w Zduńskiej Woli - nie posiada uprawnień do potwierdzania efektów uczenia się na kierunku *zarządzanie* ze względu na fakt, że kierunek nie był dotychczas poddawany ocenie programowej dokonywanej przez PKA. Zgodnie z Raportem samooceny istnieje jednak taka możliwość w Uczelni macierzystej. Uczelnia dysponuje Regulamin potwierdzenia efektów uczenia się w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi przyjętym uchwałą Senatu SAN z dnia 24 marca 2015 roku a wdrożonym z dniem 1 października 2015 roku.

1.7.

1.7.1.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

Ramy systemu oceny osiągnięć studentów zostały sformułowane w Regulaminie Studiów Społecznej Akademii Nauk z Siedzibą w Łodzi przyjętego Uchwałą Senatu Nr 5 z dnia 24 marca 2015 roku. Właściwie i szczegółowo opisano procedury związane zarówno z egzaminami, zaliczeniami jak i egzaminem komisyjnym. Szczegółowe formy weryfikacji zakładanych efektów kształcenia zostały sformułowane w poszczególnych kartach przedmiotów. Na podstawie Regulaminu Studiów, kart przedmiotów oraz dokumentacji weryfikacji efektów kształcenia weryfikowanej w trakcie wizytacji ZO można stwierdzić, iż sprawdzanie osiągniętych efektów kształcenia prowadzone jest na różnych etapach kształcenia z wykorzystaniem bogatej palety form weryfikacji takich jak: bieżąca obserwacja i ocena pracy studenta w trakcie realizacji przedmiotu (w tym aktywność, projekty, prezentacje), egzaminy z poszczególnych przedmiotów, przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy. Ocena osiągnięć efektów kształcenia w zakresie wiedzy na ocenianym kierunku odbywa się na podstawie egzaminów w formie pisemnej lub ustnej, kolokwium, aktywności na zajęciach, referatów, prezentacji, projektów indywidualnych lub zespołowych. Kompetencje społeczne oceniane są przez sprawdzanie umiejętności pracy zespołowej przede wszystkim w ramach przygotowywanych projektów. Postawy przywódcze i umiejętności pracy w zespole oceniane są podczas prac w grupie studentów i dyskusji. Szczególne znaczenie posiada monitorowanie osiągania efektów kształcenia związanych z umiejętnościami w zakresie przygotowania do prowadzenia badań oraz kompetencjami społecznymi niezbędnymi w działalności badawczej. Do oceny tej grupy efektów stosuje się sprawdziany wiedzy i umiejętności oraz opracowywanych pracach semestralnych w trakcie zajęć powiązanych z kształtowaniem umiejętności badawczych. Duże znaczenie dla weryfikacji umiejętności badawczych posiada seminarium dyplomowe poprzez obserwację rozwiązywania przez studentów problemów badawczych pojawiających się w toku pisania pracy dyplomowej. Ponadto kluczową rolę w zakresie weryfikacji umiejętności badawczych ma sam proces dyplomowania. W

trakcie wizytacji ZO poddał analizie 9 wylosowanych prac dyplomowych wraz z dokumentacją procesu dyplomowania. Analiza ta wykazała, iż generalnie tematyka prac dyplomowych jest powiązana z wiodącą dla kierunku dyscypliną nauki o zarządzaniu. W przypadku niektórych prac jako zbyt duży można ocenić nacisk na weryfikacje efektów kształcenia związanych z dyscypliną wspomagającą jaką są finanse. Poziom merytoryczny prac należy ocenić jako wysoki. Prace dyplomowe najczęściej posiadają charakter teoretyczno-empiryczny. W części empirycznej najczęściej stanowią ekspertyzę z zakresu zarządzania przedsiębiorstwami i instytucjami. Procedura egzaminów dyplomowych, w tym pytań formułowanych na egzaminie dyplomowym nie budzi zastrzeżeń. Proces dyplomowania właściwie weryfikuje osiągnięcie zakładanych dla ocenianego kierunku kształcenia efektów kształcenia, w tym efektów związanych z umiejętnościami badawczymi.

Można wnioskować, iż stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie wiedzy i umiejętności prowadzenia badań.

1.7.2

Informacje na temat systemu oceniania na poszczególnych kursach studenci uzyskują od nauczycieli akademickich. Sposób weryfikacji uzyskiwania efektów kształcenia jest również opisany w sylabusach. Nauczyciele akademicy nie zmieniają zasad oceniania podczas trwania roku akademickiego. Studenci mają możliwość korzystania z egzaminu komisyjnego. W opinii studentów wizytowanego kierunku przyjęte metody oceny osiągnięcia efektów kształcenia są odpowiednie. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania.

W Uczelni ustalono wystandaryzowane i jednolite kryteria oceny poziomu osiągnięć zakładanych efektów kształcenia. Przyjęto wyrażanie poziomu osiągnięcia danego przedmiotowego efektu kształcenia w skali ocen: bardzo dobry (5), dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3), niedostateczny (2). Szczegółowe sposoby pomiaru i oceny osiągnięcia efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów. Zostały one odpowiednio dobrane do konkretnych treści przedmiotów i zakładanych efektów kształcenia. W kartach przedmiotów określono jakiemu procentowi opanowania treści przedmiotu odpowiadają poszczególne oceny. Efekty kształcenia uzyskane z części wykładowej są zazwyczaj weryfikowane na podstawie egzaminu, prezentacji, referatu. Efekty kształcenia uzyskiwane na zajęciach ćwiczeniowych są weryfikowane na podstawie kolokwium, wykonania zadań laboratoryjnych, obliczeniowych, problemowych, samodzielnie lub zespołowo wykonanych projektów, prezentacji. Efekty kształcenia uzyskane w trakcie praktyk weryfikowane są na podstawie dziennika praktyk i opinii opiekuna praktyki. Należy podkreślić, iż przejrzystość i rzetelność systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia służy procedury P-10 WSZJK.

W trakcie wizytacji ZO stosowany system weryfikacji efektów kształcenia został poddany ocenie na podstawie analizy 6 losowo wybranych prac etapowych. Dokumentacja weryfikacji efektów kształcenia okazała się zasadniczo spójna z formami przewidzianymi w sylabusach. Potwierdzenie pełnej spójności było utrudnione ze względu na to, iż w sylabusach nie rozgraniczono form weryfikacji na przewidziane dla wykładów i ćwiczeń. Podział form weryfikacji został dokonany w układzie wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Jednocześnie brak w poszczególnych tezkach pełnej dokumentacji weryfikującej osiągnięcie zakładanych efektów dla całego przedmiotu (wykładów i ćwiczeń) utrudniał stwierdzenie, czy zastosowano wszystkie przewidziane formy weryfikacji. Generalnie należy jednak pozytywnie ocenić formy weryfikacji efektów kształcenia.

Z perspektywy studentów system oceniania jest zrozumiały i nie powoduje trudności interpretacyjnych. Informacje na temat systemu oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów zawarte są w sylabusach, do których studenci mają zapewniony elektroniczny dostęp, a także w formie papierowej w Dziekanatach oraz Bibliotece. Sylabusy wszystkich kursów są kompletne, informacje w nich zawarte znajdują potwierdzenie w stanie faktycznym. Studenci są oceniani poprzez egzaminy oraz zaliczenia. Zgodnie z przedstawioną przez studentów podczas spotkania z ZO PKA opinią, a także analizą przedstawionej dokumentacji egzaminu dyplomowe przeprowadzane są na podstawie Zasad dyplomowania określonych Uchwałą Rady Wydziału Zamiejscowego w Zduńskiej Woli Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi z dn. 24.09.2015 r.

System umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych etapach, umożliwiając weryfikację efektów kształcenia studenta także w odniesieniu do odbywanych praktyk.

Podsumowując można stwierdzić, iż system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia jest zgodna z polityką jakości misją i strategią, a efekty kształcenia są przyporządkowane właściwie do obszaru kształcenia oraz dziedziny nauki i dyscyplin naukowych i są one n spójne z efektami obszarowymi. Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie studiów I stopnia dla kierunku *zarządzanie* o profilu ogólnoakademickim. Program studiów spełnia wymogi określone przepisami prawa oraz sprzyja nabywaniu przez studentów umiejętności badawczych. Treści kształcenia, metody dydaktyczne i formy zajęć odpowiadają zakresowi odpowiednich dyscyplin naukowych i oczekiwaniom rynku pracy. Analiza struktury i powiązań kierunkowych i szczegółowych efektów kształcenia wraz z treściami kształcenia oraz form weryfikacji efektów kształcenia wskazuje, że występuje spójność wszystkich kluczowych elementów programu kształcenia.

Sposób organizacji praktyk w opinii studentów sprzyja osiągnięciu przez nich efektów kształcenia. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Zasady i procedury rekrutacji uwzględniają zasadę równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku. Z perspektywy studentów system sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

3. Zalecenia

Zaleca się, aby problematyka rozpoczynania działalności gospodarczej była bardziej wyeksponowana w zestawie zakładanych efektów kształcenia, a szczególnie w treściach kształcenia przedmiotów obowiązkowych.

Zaleca się bezpośrednie powiązanie szczegółowych efektów kształcenia w kartach poszczególnych modułów z konkretnymi efektami kierunkowymi. Taki zabieg formalny ułatwiłby weryfikację spójności efektów kierunkowych i szczegółowych.

Przygotowanie studentów do prowadzenia badań można ocenić jako dostateczne i zasadne byłoby rozwijanie tego aspektu kształcenia, gdyby Uczelnia nie planowała przejścia na profil praktyczny.

Należy rozważyć wzbogacenie zestawu form weryfikacji efektów kształcenia dla praktyk zawodowych. Ponadto niezbędne jest doprecyzowanie procedury zaliczania praktyki zawodowej dla osób pracujących zawodowo, w taki sposób, aby zagwarantować weryfikację wszystkich zakładanych efektów kształcenia dla modułu praktyka zawodowa.

Zaleca się przechowywanie kompletnej dokumentacji weryfikacji zakładanych efektów kształcenia dla poszczególnych modułów kształcenia obejmującej zarówno wykłady jak i ćwiczenia.

Należy skorygować informacje zawarte w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-ON dotyczących przypisania kierunkowych efektów kształcenia tylko do jednej dyscypliny: nauki o zarządzaniu (Obszar nauk społecznych/dziedzina nauk ekonomicznych), co jest sprzeczne z informacjami zawartymi w Uchwale Senatu nr 2 z dnia 13 czerwca 2012 roku.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena kryterium 2 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim, złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów oraz ich zatrudnienie Uczelni.

W wyniku weryfikacji akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe stwierdza się, iż wszystkie teczki zawierają dokumentację poświadczającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) zawierają informacje o Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Analiza oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego stwierdzono, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, co potwierdzają również dane zawarte w „Zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on”.

Osoby wskazane do minimum kadrowego zostały zatrudnione w Uczelni (nie później niż od początku semestru studiów) w pełnym wymiarze czasu pracy, a zatem spełnione zostały wymagania określone w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w § 13 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa powyżej oraz w.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 tego rozporządzenia.

Oceniany kierunek zarządzanie został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych, dyscyplin nauki o zarządzaniu, ekonomia, finanse.

Wykaz nauczycieli akademickich wskazanych do minimum kadrowego dla ocenianego kierunku studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim obejmuje:

- 2 profesorów doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
- 1 doktora habilitowanego nauk ekonomicznych,
- 7 doktorów nauk ekonomicznych.

Wskazani do minimum kadrowego pracownicy posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku.

Dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu posiada 7 pracowników. Ich publikacje nawiązują do aktualnych koncepcji i problemów zarządzania strategicznego i operacyjnego, a w szczególności zarządzania zasobami ludzkimi, zarządzania bezpieczeństwem, zarządzania marketingiem, komunikacji rynkowej przedsiębiorstw, systemów logistycznych przedsiębiorstw, organizacji sieciowych i in.

Dwóch pracowników specjalizuje się w problematyce zarządzania finansami przedsiębiorstw, zastosowaniu różnych metod analizy finansowej, rachunkowości przedsiębiorstw i gmin, skutków kryzysu finansowego co plasuje dorobek w dyscyplinie finanse, ale i częściowo w naukach o

zarządzaniu. Jedna ze wskazanych do minimum osób posiada publikacje z zakresu międzynarodowej ekonomii poświęcone ocenie infrastruktury transportowej jako czynnika konkurencyjności państw, regionów i miast a więc w dyscyplinie ekonomia. Zatem zespół oceniający do minimum kadrowego zaliczył wszystkich proponowanych nauczycieli akademickich a więc : 3 samodzielnych nauczycieli akademickich i 7 doktorów. Minimum kadrowe dla kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia jest spełnione.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów wynosi 1:24, a zatem spełnia wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia określonego w poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. przy obowiązującym nie mniejszym niż 1:120 – dla kierunków studiów w obszarze nauk społecznych, zatem wymagania w tym zakresie zostały spełnione.

Minimum kadrowe jest stabilne, 8 zaliczonych do minimum kadrowego nauczycieli akademickich pracuje na Wydziale ponad 6 lat, dla wszystkich Wydział jest podstawowym miejscem pracy.

2.2

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym prowadzi 24 nauczycieli akademickich, w tym:

- 2 profesorów doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
- 2 doktorów habilitowanych (1 nauk ekonomicznych oraz 1 nauk humanistycznych),
- 16 doktorów (13 nauk ekonomicznych, 1 nauk prawnych, 1 nauk społecznych, 1 nauk medycznych),
- 4 magistrów.

W strukturze prowadzących zajęcia zdecydowaną przewagę posiadają pracownicy reprezentujący obszar nauk społecznych (21 osób), dziedzinę nauk ekonomicznych (18 osób) i dyscyplinę nauki o zarządzaniu (12 osób). Pozostałych 3 pracowników reprezentuje obszar nauk humanistycznych, medycznych i ścisłych.

Obsada zajęć nie budzi zastrzeżeń. Poszczególni pracownicy prowadzą 1-2 przedmioty. Forma zajęć i ich treść są zgodne z ich tytułami, stopniami i specjalnościami naukowymi.

2.3

Polityka kadrowa prowadzona przez Wydział jest zorientowana na właściwy dobór kadry, wspieranie rozwoju kwalifikacji pracowników i ich kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry.

Zgodnie z przyjętą procedurą wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia P-15, Wydział zatrudnia pracowników w trybie konkursowym, co z założenia pozwala na wybór najlepszych kandydatów, zapewnia właściwą obsadę zajęć i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Obsada zajęć dydaktycznych uwzględnia kwalifikacje formalne pracowników oraz związek prowadzonych badań i posiadanego dorobku z konkretnymi przedmiotami.

Okresowa ocena rozwoju naukowego, dydaktycznego i osiągnięć organizacyjnych pracowników jest przeprowadzana co 4 lata i jest dokonywana na podstawie następujących ocen cząstkowych:

- oceny dorobku naukowego (liczba publikacji, punkty, uczestnictwo w konferencjach naukowych, ubieganie się o granty),
- oceny działalności dydaktycznej na podstawie hospitacji zajęć, analizy ocen studenckich, oceny przygotowywanych materiałów dydaktycznych, udziału w procesie dyplomowania.

Wnioski z wyników przeprowadzonych hospitacji, ankiet studenckich i oceny okresowej są omawiane na zebraniach Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Programowych Jakości Kształcenia i uwzględniane przez kierowników Zakładów przy planowaniu zajęć, awansach i zwolnieniach.

System wspierania rozwoju naukowo dydaktycznego kadry opiera się na:

- finansowaniu publikacji pracowników w czasopismach i monografiach afiliowanych przez SAN,
- dofinansowaniu badań naukowych prowadzonych w ramach projektów i grantów,
- wspieraniu starań pracowników o pozyskanie grantów NCN i grantów unijnych,
- przyznawaniu stypendiów naukowych dla pracowników,

- finansowaniu udziału pracowników w konferencjach krajowych i zagranicznych,
- finansowaniu staży zagranicznych,
- finansowaniu kosztów przewodów doktorskich i habilitacyjnych,
- zakupie książek, czasopism, baz danych.

W 2015 roku na ww. cele Wydział przeznaczył ponad 350 tys. zł.

O skuteczności prowadzonej polityki kadrowej świadczy uzyskanie w latach 2011-2014 przez 7 pracowników Wydziału stopnia doktora, stabilność kadry, uczestnictwo pracowników w wymianie międzynarodowej. Pracownicy Wydziału wyjeżdżali do uczelni zagranicznych tj. Clark University (USA), Politechnika Lwowska (Ukraina) oraz odbywali staże zagraniczne na Uniwersytecie Technicznym w Ostrawie (Czechy), podjęli współpracę i wymianę doświadczeń dydaktycznych z Clark University, Uniwersytetem w Meksyku i Politechniką Lwowską.

2.4

Pracownicy Wydziału realizują indywidualne i zespołowe badania naukowe. Wykaz publikacji naukowych kadry naukowej Zakładu Zarządzania i Zakładu Finansów pozwala wskazać kierunki badań prowadzonych w dziedzinie nauk ekonomicznych oraz dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku.

W dyscyplinie nauki o zarządzaniu są to nowoczesne formy organizacyjne przedsiębiorstw (sieci, klastry, organizacje wirtualne), style kierowania, kultura organizacyjna, zarządzanie wiedzą, logistyka, społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw, strategie marketingowe, innowacje, kierowanie zespołami pracowniczymi i zespołami wiedzy, komunikacja marketingowa).

W dyscyplinie finanse badania naukowe dotyczą analizy finansowej, funduszy inwestycyjnych, metod wyceny różnych rodzajów kapitału, nadzoru właścicielskiego, strategii finansowania inwestycji, zarządzania bezpieczeństwem finansowym przedsiębiorstw.

Aktualnie pracownicy Wydziału realizują trzy zespołowe projekty badawcze:

1. „Inkluzyjny model zarządzania różnorodnością zasobów ludzkich w polskich przedsiębiorstwach” (grant NCN).
2. „Współpraca nauki i biznesu jako czynnik innowacyjności regionu łódzkiego” (projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego).
3. Foresight technologiczny „Nowoczesne technologie dla włókiennictwa. Szansa dla Polski” (projekt finansowany przez UE i Ministerstwo Gospodarki).

Wyniki prowadzonych badań naukowych pracownicy publikowali w wydawnictwach SAN tj. czasopiśmie Przedsiębiorczość i Zarządzanie, monografiach, licznych artykułach i referatach konferencyjnych.

W latach 2014 i 2015 Wydział zorganizował dwie ogólnopolskie konferencje naukowe tj. Zarządzanie projektami determinantą wpieranie rozwoju lokalnego i regionalnego (2015) i Wyzwanie kryzysowego otoczenia (2014). Pracownicy uczestniczyli też w konferencjach organizowanych przez inne ośrodki akademickie.

2.5

Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w doskonaleniu i realizacji programu kształcenia. Znajduje to odzwierciedlenie w procesie aktualizacji treści kształcenia poszczególnych zajęć, zgłaszanych wykładach specjalnościowych, w zalecanej studentom literaturze, tematach prac etapowych i dyplomowych. W oparciu o wyniki własnych badań pracownicy przygotowują materiały dydaktyczne, case-studies, skrypty, prezentacje na zajęcia.

W celu udokumentowania związku badań naukowych z procesem dydaktycznym i jego doskonaleniem przedłożono Zespołowi Oceniającemu wykaz 37 przedmiotów nauczania wraz z bezpośrednio powiązanymi z nimi tytułami 3-5 publikacji naukowych i dydaktycznych.

3.. Uzasadnienie

Liczba i struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunku studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Minimum to stanowi 10 nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów na ocenianym kierunku. Dorobek naukowy kadry stanowiącej minimum i nauczycieli prowadzących zajęcia mieści się w obszarze nauk społecznych,

dziedzinie nauk ekonomicznych z wyraźną dominacją prac w dyscyplinie nauki o zarządzaniu, do której głównie odnoszą się efekty kształcenia określone dla kierunku zarządzania. Polityka kadrowa posiada i wykorzystuje instrumenty sprzyjające podnoszeniu kwalifikacji i poziomu zajęć dydaktycznych. Prowadzone na Wydziale badania naukowe w obszarze nauk społecznych w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu, finanse i ekonomia wspierają proces dydaktyczny.

4. Zalecenia

1. Uruchomić starania o zwiększenie liczby samodzielnych pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku.
2. Wspierać rozwój kierunków badań zintegrowanych z planowanymi efektami kształcenia.
3. Zwiększyć stopień umiędzynarodowienia kadry naukowo-dydaktycznej.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena kryterium 3 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Rozwój współpracy z interesariuszami jest jednym z celów strategicznych zarówno Uczelni, jak i Wydziału. W raporcie samooceny Uczelni deklaruje, iż w procesie tworzenia koncepcji kształcenia uwzględniono opinie interesariuszy zewnętrznych. Stwierdza się, że w drodze konsultacji z nimi ukształtowany został profil kwalifikacyjny absolwenta, oferta w zakresie proponowanych specjalności oraz dobór treści w przedmiotach specjalnościowych. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje podmioty samorządowe, edukacyjne oraz gospodarcze. Przedstawiciele tych podmiotów wyrażają również opinię na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych posiadanych przez absolwentów oraz na temat realizowanych przez nich programów kształcenia i ewentualnej potrzeby ich uzupełniania o treści i efekty kształcenia niezbędne na rynku pracy. Zgodnie z deklaracją Uczelni wnioski z wyrażanych opinii są podstawą tworzenia rekomendacji do doskonalenia programów kształcenia. W raporcie samooceny wskazano liczne konkretne przykłady przedsięwzięć i instytucji z którymi Uczelnia współpracuje w związku z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów.

W trakcie wizytacji kierunku *zarządzanie* Zespół Oceniający spotkał się z interesariuszami. Przedstawiciel lokalnego samorządu podkreślał rolę Uczelni w mikroregionie, jako instytucji silnie oddziałującej na rozwój regionalny. Jego zdaniem Uczelnia umożliwia zdobywanie wykształcenia osobom, które w innym przypadku nie miałyby takiej możliwości, a ponadto ogranicza presję migracji do bardziej rozwiniętych obszarów. Uczelnia stanowi też ośrodek życia społecznego ożywiający region. Przedstawiciel samorządu podkreślał, że uczestniczył w dyskusjach na temat kształtowania kierunków kształcenia. Inny uczestnik spotkania, reprezentujący środowisko bankowe zapewniał, że studenci ocenianego kierunku uczestniczą w praktykach w bankach i wysoko ocenił współpracę z Uczelnią. Podobnie, kolejny uczestnik poinformował, że studenci odbywają praktyki w spółkach miejskich. Z kolei przedstawiciele firm rachunkowych deklarowali, iż istnieje duże zapotrzebowanie na rynku pracy na absolwentów kierunku, którzy wybierają specjalność związaną z rachunkowością. Wypracowanie tej specjalności wynikało ze ścisłej współpracy Uczelni z praktykami z tej branży, a sami praktycy – także uczestniczący w spotkaniu, występują w roli wykładowców. W trakcie spotkania podkreślono znaczenie funkcjonującej przy Uczelni Rady Programowej, która dyskutuje

praktyczne aspekty zajęć prowadzonych na Uczelni. Dyskusja z interesariuszami dotyczyła także zasadnych z punktu widzenia rynku pracy modyfikacji efektów kształcenia. Wskazano, że w regionie brak dużych korporacji na potrzeby, których można by profilować program kształcenia. W tej sytuacji należy kłaść nacisk na przedsiębiorczość samych absolwentów. Wskazano także na zasadność kształtowania efektów kształcenia na potrzeby rozwijającego się sektora transportu i logistyki oraz kontynuacji kształcenia na potrzeby zarządzania rachunkowością.

Analiza dokumentacji, rozmowy w trakcie wizytacji, a w szczególności spotkanie z interesariuszami pozwalają potwierdzić, iż Władze Wydziału przywiązują dużą wagę do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Można w pełni potwierdzić, iż jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców. Zapewnia udział przedstawicieli otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji oraz w organizacji praktyk zawodowych.

3.2. Nie dotyczy.

3. Uzasadnienie

Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców. Zapewnia udział przedstawicieli otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji oraz w organizacji praktyk zawodowych.

4. Zalecenia

Znaleźć partnera strategicznego/partnerów strategicznych i nawiązać z nim/nimi współpracę w celu budowania profili praktycznego.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena kryterium 4 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Siedziba i sale dydaktyczne Wydziału Zamiejscowego w Zduńskiej Woli SAN w Łodzi mieszczą się w budynku Publicznego Gimnazjum Nr 5 przy ul. Wileńskiej 3. W budynku tym o łącznej powierzchni 5000 m² znajdują się pomieszczenia administracyjne, biblioteka wraz z czytelnią oraz:

- 2 aule mieszczące 100 i 80 osób,
- 15 sal wykładowo-ćwiczeniowych na ok. 30 osób każda,
- 2 sale komputerowe z 28 stanowiskami,
- 2 sale gimnastyczne.

Aule wyposażone są w sprzęt audiowizualny, nagłośnienie, laptop, projektor multimedialny, ekran. W salach wykładowo-ćwiczeniowych istnieje możliwość korzystania z dostępnych dla nauczycieli projektorów multimedialnych, rzutników do folii, laptopów itp. sprzętu wspomagającego proces dydaktycznych stanowiącego wyposażenie Wydziału. W dwóch salach znajduje się 28 stanowisk komputerowych z oprogramowaniem użytkowym, systemem operacyjnym Windows XP, Windows 7, MS Office. Komputery posiadają wysokiej klasy infrastrukturę sieciową z dostępem do szerokopasmowego Internetu oraz oprogramowanie antywirusowe. Na stanowiskach komputerowych znajduje się oprogramowanie: NetBeans lub Eclipse ISOF system klasy ERP. System ISOF zapewnia pełną obsługę firm dowolnej branży. Obejmuje wszystkie, standardowe obszary funkcjonowania każdej firmy, takie jak: Zamówienia, Sprzedaż, Magazyn, Rachunkowość. Zawiera jednocześnie obsługę szeregu najnowszych technologii biznesowych stosowanych w oprogramowaniu dla przedsiębiorstw: CRM, DMS, Logistykę czy Portale Zamówieniowy, Serwisowy i Dokumentowy. ISOF umożliwia dostęp do informacji z dowolnego miejsca, o dowolnej porze z wykorzystaniem Internetu (poprzez łącze stałe lub mobilne). Nie ma potrzeby instalowania oprogramowania na stacjach roboczych, a praca odbywa się poprzez przeglądarkę internetową, co znacznie redukuje koszty serwisu i ułatwia użytkowanie. System ISOF wykorzystywany jest na zajęciach dydaktycznych z przedmiotów E-firma, Systemy informatyczne w zarządzaniu, E-commerce, Technologie informatyczne.

Każdy student ma dostęp do legalnego oprogramowania firmy Microsoft dzięki współpracy Uczelni w ramach MSDN Academic Alliance oraz ma możliwość ukończenia na preferencyjnych warunkach finansowych specjalistycznych kursów z zakresu certyfikatów Microsoft. W tygodniu jedna pracownia komputerowa jest udostępniona dla wszystkich studentów w ramach tzw. ogólnodostępnego czasu po godz. 15.00.

Jednostka zapewnia studentom dostęp do niezbędnej infrastruktury dydaktycznej. Zajęcia odbywają się w budynku Publicznego Gimnazjum, który w weekendy zjazdowe pełni funkcję siedziby Uczelni. Sale wyposażone są w odpowiedni sprzęt, w tym rzutniki multimedialne. Infrastruktura jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dzięki odpowiednim podjazdom oraz windom. W opinii studentów zapewniana im infrastruktura dydaktyczna jest mocną stroną wizytowanego kierunku.

4.2

Wydział posiada własną Bibliotekę z czytelnią. Zbiory biblioteczne liczą ogółem ponad 2500 woluminów i obejmują m.in. następujące działy tematyczne: ekonomia, organizacja i zarządzanie, marketing, statystyka, rachunkowość, finanse, nauki polityczne, nauki prawne, administracja publiczna, matematyka. W prenumeracie ciągłej Biblioteki znajdują się następujące czasopisma: Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, Ekonomia i Organizacja Przedsiębiorstw, Kwartalnik Nauk o Przedsiębiorstwie, Administracja, Ubezpieczenia i Prawo Pracy. Zeszyty Metodyczne Rachunkowość. W Bibliotece znajdują się też wszystkie numery czasopism „Przedsiębiorczość i Zarządzanie (obecnie 14 pkt) oraz monografie wydawane w Wydawnictwie SAN.

Zbiory biblioteczne są aktualizowane o pozycje niezbędne do realizacji procesu kształcenia i zalecane w sylabusach jako literatura obowiązkowa oraz pozycje stanowiące bazę źródłową badań prowadzonych przez studentów w pracach zaliczeniowych i dyplomowych.

Biblioteka wraz z czytelnią wyposażona jest w sprzęt komputerowy (4 stanowiska umożliwiające studentom i pracownikom korzystanie z bogatej oferty baz bibliograficznych, abstraktowych i pełnotekstowych Wirtualnej Biblioteki Nauki (Esevier, Nature i Science, Scopus, Springer, Web of Science, Wiley, Ebsco). Biblioteka zapewnia też studentom dostęp do zasobów biblioteki IBUK. Studenci mogą korzystać z wyżej wymienionych zasobów bibliotecznych także w domu dzięki zakupionemu i wdrożonemu przez dział IT SAN systemowi HAN-Hidden Automatic Navigator.

Biblioteka jest czynna w dogodnych dla studentów dniach i godzinach (w środy 15-17, w weekendy zjazdowe: 11-17). Kadra Biblioteki służy pomocą w lokalizacji potrzebnych studentom książek a także organizuje sprowadzanie zamówionych przez nich książek z Biblioteki Głównej SAN.

Studenci mają dostęp do zbiorów biblioteki. Biblioteka Wydziału SAN w Zduńskiej Woli zapewnia studentom możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych. Użytkownicy biblioteki mają dostęp do informacji naukowo-technicznej i całej wiedzy zgromadzonej

w sieci Internet i uczelnianej sieci komputerowej. W opinii studentów wyposażenie Biblioteki umożliwia im dostęp do niezbędnej do kształcenia na wizytowanym kierunku studiów literatury. Infrastruktura posiada udogodnienia dla studentów niepełnosprawnych (podjazd, toalety).

4.3

Kształcenie na odległość nie jest prowadzone.

3. Uzasadnienie

Liczba sal, ich wielkość i wyposażenie pozwalają na sprawną organizację procesu dydaktycznego. Wydział zapewnia studentom dostęp do Internetu, wirtualnego dziekanatu i platformy Moodle. Komputery w laboratoriach posiadają wykorzystywane w dydaktyce oprogramowanie. Skromne co do powierzchni i wielkości zbiorów zasoby Biblioteki zapewniają dostęp do literatury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach oraz są uzupełniane przez zapewnienie studentom możliwości korzystania z zasobów WBN i IBUK. Pozytywnie należy ocenić dostosowanie infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów. Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach.

4. Zalecenia

1. Zwiększyć liczbę stanowisk w laboratoriach komputerowych.
2. Szerzej wykorzystywać w dydaktyce oprogramowanie kształcące umiejętności studentów w zakresie stosowanych w praktyce systemów informatycznych.
3. Zwiększyć pomieszczenia i zbiory Biblioteki

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena kryterium 5 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1

Nauczyciele akademicy zawsze są dostępni podczas konsultacji. W opinii studentów stanowią oni bardzo duże wsparcie, a nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż niewielka liczba studentów umożliwia indywidualne podejście do ich spraw. Terminy i wymiar konsultacji są odpowiednio dostosowane do planu zajęć studentów. Studenci wizytowanego kierunku regularnie korzystają z możliwości kontaktu z nauczycielami za pośrednictwem poczty elektronicznej, podkreślając przy tym sprawną komunikację i możliwość uzyskania szybkiej odpowiedzi zwrotnej.

Podstawą systemu pomocy materialnej jest Regulamin pomocy materialnej dla studentów

Społecznej Akademii Nauk w Łodzi wprowadzony Zarządzeniem Rektora 23/2015 z dnia 1 września 2015r. Regulamin uwzględnia wszystkie świadczenia pomocy materialnej określone w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2012 poz. 572 ze zm.). Regulamin został opracowany po konsultacjach i w uzgodnieniu z przedstawicielami Samorządu Studentów. Podczas wizytacji przedstawiono pisemną opinię wydaną przez odpowiedni organ Samorządu. Ustrój organów uprawnionych do przyznawania pomocy materialnej realizuje dyspozycję art. 175 ust. 4 oraz art. 177 Ustawy. Kryteria przyznawania stypendiów są zrozumiałe i przejrzyste. Procedura przyznawania stypendium odbywa się z poszanowaniem anonimowości danych osobowych. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wyrazili zadowoleni w zakresie informowania ich o możliwościach pobierania stypendium, a także terminowości ich wypłacania.

System rozpatrywania próśb i zażaleń w opinii studentów działa sprawnie. Studenci zgłaszają swoje postulaty poprzez sprawnie działający Samorząd Studentów. W skład Samorządu wchodzi starość danego roku, co umożliwia diagnozowanie oraz zgłaszanie problemów Dziekanowi. W opinii studentów dzięki integracji studentów mogą oni wspólnie dyskutować o sprawach na którym ich zależy, wypracowywać stanowisko oraz działać. Niewielka liczba studentów kierunku determinuje możliwość bezpośredniego kontaktu, który pozwala na diagnozowanie ewentualnych problemów i poszukiwanie ich skutecznych rozwiązań. Studenci mają również możliwość zgłaszania w razie potrzeby swoich uwag poprzez indywidualne spotkania z Dziekanami, bądź też u pracowników administracji lub nauczycieli akademickich w zależności od charakteru sprawy.

Ponadto, Dziekan powołuje spośród nauczycieli akademickich osoby będące opiekunami pierwszego roku. Do zadań opiekunów należy zapoznanie studentów z regulaminem studiów obowiązującym w Uczelni oraz udzielanie pomocy i rad studentom w sprawach związanych z ich problemami dydaktycznymi i socjalnymi, a także opiniowanie, na prośbę studenta lub na wniosek dziekana, indywidualnych spraw związanych z tokiem studiów. W opinii studentów wizytowanego kierunku opiekunowie roku stanowią dodatkową pomoc organizacyjną.

Sylabusy są dla studentów wystarczającym źródłem informacji o prowadzonym przedmiocie. Opublikowane sylabusy są kompletne, zawierają wszystkie potrzebne informacje w tym np. o efektach kształcenia określonych dla kursu, sposobie zaliczenia egzaminów oraz metodach prowadzenia zajęć. Z perspektywy studentów informacje zawarte w sylabusach pokrywają się ze stanem faktycznym. Pomoce naukowe niezbędne do uzyskania odpowiednich efektów kształcenia są w opinii studentów przydatne. Jakość materiałów dydaktycznych jest oceniana pozytywnie.

5.2

Jednostka ma podpisane umowy w ramach programu Erasmus+, co pozwała na uczestnictwo studentów w programach wymiany międzynarodowej. Studenci nie są zainteresowani wyjazdem do zagranicznych ośrodków z powodów finansowych oraz podejmowanej pracy zawodowej. W opinii studentów wizytowanego kierunku przedstawiana im oferta jest atrakcyjna, z przytoczonych powodów nie mogą jednak z niej skorzystać. Studenci mają możliwość korzystania z oferty bezpłatnych kursów organizowanych przez Clark University oraz ocenianą jednostkę prowadzonych w języku angielskim. Dla studentów kierunku jest to okazja do rozwijania umiejętności komunikacyjnych w międzynarodowym otoczeniu, zapoznania się z amerykańskimi metodami nauczania oraz uzyskania praktycznej wiedzy z zakresu zarządzania, kreowania wizerunku i prowadzenia biznesu. Każdy uczestnik kursu otrzymuje certyfikat ukończenia szkolenia. Wykłady prowadzone są w poszczególnych latach przez profesorów wizytujących z Clark University lub przez pracowników ocenianej jednostki. W opinii studentów należy wyróżnić jakość oferowanych im kursów, przyznano jednak, iż pewnym problemem w pełnym uczestnictwie w nich bywa bariera językowa.

5.3.

Z perspektywy studentów wizytowanego kierunku program studiów jest dostosowywany do potrzeb rynku pracy. W ramach jednostki aktywnie działają studenckie koła naukowe. Na Wydziale bezpośrednią opiekę organizacyjną nad funkcjonowaniem i rozwojem działalności kół naukowych sprawuje Dziekan, który wnioskuje o powołanie opiekunów dla poszczególnych kół naukowych. Opiekunowie Ci sprawują bezpośrednią opiekę nad merytoryczną stroną działalności. Studenci zaangażowani w działalność kół podczas spotkania z ZO PKA określili swoją działalność jako naukową, integracyjną oraz promocyjną. Student w ramach członkostwa w kole może uczestniczyć w

pracach danej katedry lub zakładu, brać udział w prowadzonych badaniach naukowych, konferencjach i seminariach naukowych oraz warsztatach i szkoleniach, a także publikować prace naukowe. Koła naukowe organizują własne konferencje i seminaria naukowe podczas których prezentowane są referaty i projekty studenckie. Najbardziej wartościowe wystąpienia są publikowanie w formie zeszytów naukowych wydawanych przez Społeczną Akademię Nauk w ramach serii „Debiuty”. Członkowie kół naukowych uczestniczą również w regularnych spotkaniach z przedsiębiorcami i menedżerami poprzez współpracę z: Biurem Karier, Klubem Absolwenta, Studenckiego Forum Business Centre Club. W opinii studentów wizytowanego kierunku finansowanie kół naukowych ze strony uczelni pozwala im na sprawne działanie zgodnie z ustalonymi założeniami. W roku akademickim 2014/2015 studenci kierunku „zarządzanie” uczestniczyli w płatnych stażach zawodowych w ramach projektu Program Rozwoju Kompetencji Zawodowych i Interpersonalnych Społecznej Akademii Nauk. Celem stażu było nabycie umiejętności i doświadczenia praktycznego z rozszerzeniem wiedzy z zakresu zarządzania oraz nabycie kompetencji zawodowych. W opinii studentów przygotowana dla nich oferta stażów pozwala rozwijać im się, co jest istotne w kontekście zatrudnienia w trakcie studiów oraz po studiach.

5.4

Jednostka stwarza osobom z niepełnosprawnościami warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia. Studentowi niepełnosprawnemu Dziekan może przyznać na jego wniosek prawo do Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). W porozumieniu z prowadzącymi poszczególne przedmioty ustalany jest sposób uczestnictwa studenta w zajęciach dydaktycznych oraz formy ich zaliczania, sposoby odbywania praktyk zawodowych oraz realizowania innych obowiązków studenckich. Indywidualna Organizacja Studiów musi gwarantować osiągnięcie efektów kształcenia określonych w programie kształcenia. Stypendia przyznawane są zgodnie z dyspozycją Art 173 Ustawy. Infrastruktura dydaktyczna jest dostosowana do ich potrzeb. W opinii studentów wizytowanego kierunku jednostka odpowiednio wspiera osoby z niepełnosprawnościami.

5.5

Studenci pozytywnie oceniają jakość obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny otwarcia Dziekanatów są w opinii studentów odpowiednio dostosowane do ich potrzeb. Studenci mają dostęp do wszystkich niezbędnych informacji, w tym z zakresu efektów kształcenia, treści i metod kształcenia oraz metod sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz wymaganiach dotyczących zaliczeń i egzaminów. Studenci wizytowanego kierunku mają za pośrednictwem strony internetowej dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

3. Uzasadnienie

Pozytywnie należy ocenić pomoc ze strony jednostki sprzyjającą rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w międzynarodowych programach wymiany. Studenci otrzymują wsparcie w kontaktach ze środowiskiem akademickim, otoczeniem społecznym, gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Pozytywnie należy ocenić wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne ze strony jednostki wobec studentów niepełnosprawnych. Zgodnie z opiniami przedstawionymi przez studentów podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie należy ocenić jakość obsługi administracyjnej.

4. Zalecenia

Brak.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

- 6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*
- 6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *
- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,
- 6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.
- 6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena kryterium 6 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

6.1

W Społecznej Akademii Nauk w Łodzi funkcjonuje system zarządzania jakością kształcenia. Pierwsze działania w tym zakresie miały miejsce w 2003 r., w roku 2015 natomiast zmodyfikowano cele, podmioty i zadania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia. Wszystkie działania w ramach WSZJK oraz wynikające z systemu harmonogramy realizacji działań, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie są w Uczelni dokumentowane. Analiza treści Uchwał Senatu pozwala na stwierdzenie, że przyjęty na jej podstawie WSZJK zawiera podstawowe elementy wymagane dla tego typu instrumentów doskonalenia jakości kształcenia. Uchwały określają strukturę Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, jego zadania dotyczące zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz procedury, poprzez które realizuje się przyjęte zadania Systemu. Rozwiązania te dotyczą zarówno całej Uczelni, jak i jej poszczególnych Wydziałów. Nadzór nad wdrożeniem i funkcjonowaniem Systemu sprawuje Rektor, na poziomie Wydziału – Dziekan.

Dla realizacji zadań wynikających z Systemu została powołana Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK), której przewodniczy Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia w składzie której znajdują się 3 przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych), Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia (WKPK), Dział Jakości Kształcenia (wyspecjalizowana jednostka centralna, która pełni funkcję koordynującą działania realizowane w ramach WSZJK na każdym z Wydziałów). W ramach obowiązującego na Wydziale WSZJK zapewniono stały przepływ informacji pomiędzy tymi jednostkami. System przewiduje także działania realizowane wspólnie przez Komisję Wydziałową, Komisję Uczelnianą i Dział Jakości Kształcenia.

Treść Uchwały Senatu określa podstawowe zasady funkcjonowania WSZJK w Uczelni i w jej podstawowych jednostkach organizacyjnych. Przywołane w Uchwale z 2015 r. obszary jakości stanowią uszczegółowione narzędzie kształtowania kultury jakości w całej Szkole oraz jej jednostkach. Obecnie opracowano 18 procedur dla kluczowych zadań oraz wzory dokumentów. Są to następujące procedury: nabór kandydatów na studia (P-01), tworzenie i modyfikowanie programów

kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych (P-02), opracowanie materiałów dydaktycznych (P-03), rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego (P-04), ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych (P-05), organizacja, warunki technodydaktyczne i realizacja procesu kształcenia (P-06), ocena warunków technodydaktycznych, obsługi administracyjnej oraz organizacji procesu kształcenia dokonywana przez studentów (P-07), prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych (P-08), ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów tzn. Ankietyzacja (P-09), określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia (P-10), realizacja praktyk studenckich (P-11), weryfikacja jakości prac dyplomowych (P-12), śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy (P-13), weryfikacja, modyfikacja i doskonalenia WSZJK (P-14), przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich (P-15), przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów (P-16), przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez pracowników (P-17) oraz gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia (P-18).

Dla efektywnego funkcjonowania WSZJK istotne znaczenie mają opracowywane przez Dział Jakości Kształcenia: raport ewaluacyjny – ocena zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców (Londyn 2013/2014; 2015/2015), ocena bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia – Wydział Zamiejscowy w Londynie – 2013/2014; 2014/2015) oraz sporządzana co roku informacja Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia o realizacji najważniejszych obszarów obejmujących proces kształcenia, w szczególności wyniki oceny zajęć przez studentów oraz ocena osiągniętych efektów kształcenia każdego przedmiotu przez prowadzących zajęcia .

Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie* zostały oparte na szczegółowo opisanych w Wydziałowym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia 18 procedurach, w tym m.in. procedurę weryfikacji, modyfikacji i doskonalenia WSZJK (procedura P-14), a więc mającą kluczowe znaczenie dla skutecznego funkcjonowania systemu.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Przejrzysty jest proces podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia, w tym osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.

Analiza i ocena całej dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji Dziekana Wydziału, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, prac przejściowych oraz prac dyplomowych potwierdza, że wyniki corocznej oceny stopnia osiągania efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia zmierzającego do ich osiągnięcia.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z oceny przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą, zgodnie z zakresem swojego działania, wymienione wcześniej jednostki tworzące strukturę zarządzania procesem dydaktycznym.

6.1.1.

Proces projektowania efektów kształcenia związanych z tworzeniem nowych kierunków studiów, specjalności, ewentualnych zmian i modyfikacji już realizowanych specjalności, a także udział w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest regulowany przez WSZJK. Określają go procedury: P-02 (*Tworzenie i modyfikowanie programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych*) oraz P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia*), a także P-13 (*Śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy*). Zgodnie z tymi procedurami w opracowaniu koncepcji kształcenia lub wprowadzaniu w niej modyfikacji uwzględnia się m.in.: wytyczne Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, wyniki badań rynku pracy i konsultacji z pracodawcami, sugestie studentów zgłaszane poprzez Samorząd Studencki, wnioski z wyników badań i analiz prowadzonych w ramach badania jakości kształcenia, rekomendacje interesariuszy zewnętrznych zaangażowanych w tworzenie i doskonalenia programów kształcenia. Analiza

przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż w opracowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, uwzględniono konsultacje z przedstawicielami środowiska zewnętrznego oraz wewnętrznego. Zostali oni zaangażowani w te działania w sposób systemowy i sformalizowany. Interesariusze zewnętrzni (przedstawiciele pracodawców regionu) zostali włączeni w proces projektowania efektów kształcenia poprzez udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

Przedstawione podczas wizytacji sprawozdania ze spotkań Komisji potwierdzają, że ich opinie o programie kształcenia zostały wykorzystywane do modyfikacji tych programów, jak np.

- dokonano zmiany formy realizacji zajęć mającej na celu ich upracticznienie – wprowadzono warsztaty lub ćwiczenia projektowe jako formy realizacji przedmiotów kierunkowych (*Metody badań i analiz rynku, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Badania marketingowe*) oraz przedmiotów specjalnościowych (*Tworzenie przekazów reklamowych, Logistyka w dystrybucji, Zarządzanie sprzedażą, Strategie i zarządzanie marką, Strategie marketingowe, Metody rachunkowości, Organizacja rachunkowości w przedsiębiorstwie, Unormowania wewnętrzne w prowadzeniu ksiąg rachunkowych, Metody kalkulacji kosztów, Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa, System motywowanie w organizacji, Administrowanie kadrami, Współczesne formy zatrudnienia, Finansowa ocena projektów rozwojowych*),
- wzbogacono treści kształcenia dla przedmiotów: *Podstawy prawa i ochrony własności intelektualnej, Metody badań i analiz rynku, Zachowania organizacyjne, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Metody doboru personelu*,
- zwiększono liczbę godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem poprzez dodanie ćwiczeń (oprócz wykładów) dla przedmiotów: *Wprowadzenie do logistyki, Zarządzanie logistyczne*,
- wprowadzono jako przedmiot obowiązkowy *Metody badań i analiz rynku* (obecnie był to przedmiot do wyboru),

Natomiast w wyniku konsultacji ze studentami:

- zwiększono liczbę godzin zajęć z *Technologii informacyjnych* oraz nastąpiło zastąpienie wykładu laboratorium,
- zwiększono liczbę godzin ćwiczeń z przedmiotu *Analiza finansowa*,
- wprowadzono nową ofertę przedmiotów do wyboru,
- dokonano zmiany formy realizacji zajęć mającej na celu ich upracticznienie – wprowadzono warsztaty lub ćwiczenia projektowe.

W czasie wizytacji przedstawiono podpisane przez przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych opinie dotyczące opracowanego programu kształcenia. Programy kształcenia opiniuje również Samorząd Studencki, co zostało potwierdzone stosowną dokumentacją.

W czasie wizytacji, w oparciu o przedstawione dokumenty, tj. protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, stwierdzono, że Komisja ta, uwzględniając analizy dotyczące efektów kształcenia oraz wnioski studentów i przedstawicieli pracodawców, wprowadza istotne zmiany mające na celu doskonalenie programu kształcenia. Z przedstawionych Zespołowi Oceniającemu materiałów wynika, że WSZJK jest w pełni przydatny do badania zgodności programu z założonymi efektami kształcenia oraz efektywny w zakresie doskonalenia tego programu.

W procesie projektowania efektów uczestniczą również cyklicznie absolwenci SAN – Wydziału Zamiejscowego poprzez udział w badaniu losów zawodowych absolwentów, co reguluje procedura P-13, która przewiduje weryfikację efektów kształcenia na podstawie opinii sformułowanych przez absolwentów w badaniu ich losów zawodowych. Absolwenci, jako interesariusze zewnętrzni, mają możliwość dokonania oceny efektów kształcenia pod względem nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy, a zatem sformułowane opinie służą procesowi dokonywania ich zmian. Ich opinie o programie kształcenia są również wykorzystywane do modyfikacji tych programów.

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, a także dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie projektowania efektów kształcenia i ich zmian jest zapewniony. Potwierdzeniem powyższego jest włączenie interesariuszy do prac nad

efektami kształcenia w Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, której członkowie jako interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele akademicy ocenianego kierunku) i zewnętrzni (pracodawcy) uczestniczą w tworzeniu lub zmianach programu kształcenia, w tym kierunkowych efektów kształcenia, omówieniu sposobów ich realizacji i weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów. Efekty kształcenia są projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy.

Ocena efektów kształcenia oraz przedmiotów kształcenia prowadzi do ich zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań regionalnego rynku pracy, co została potwierdzone w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, m.in. sprawozdaniach ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, a także rozmów z Dziekanem Wydziału oraz w dokumentacji z posiedzeń Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

Podczas spotkania z ZO PKA zgromadzeni przedstawiciele samorządu studenckiego, w tym osoby delegowane do reprezentowania studentów w wymienionych gremiach wyrazili pozytywną opinię w zakresie możliwości partycypacji w zapewnianiu jakości kształcenia. Jednostka bierze pod uwagę postulaty studentów. Szczególne znaczenie dla projektowania, a także zmiany efektów kształcenia mają spotkania Dziekana ze starostami, którzy działając w ramach struktur Samorządu Studentów reprezentują ich stanowisko. Z przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji wynika iż samorząd studencki opiniuje program i plan studiów zgodnie z dyspozycją Art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Wszystkie zmiany w programie kształcenia są z nimi konsultowane podczas posiedzeń. W razie potrzeby organizowane są spotkania ze studentami, w celu omówienia bieżących spraw. Studenci kierunku podzieleni są na małe grupy, w których wspólnie odbywają wszystkie zajęcia. W ich opinii sprzyja to możliwości wypracowywania oraz przedstawiania spójnej studenckiej perspektywy na sprawy związane z procesem kształcenia.

6.1.2.

Podstawą monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia jest procedura P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia*).

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne są zobowiązani do monitorowania stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia (określonych w sylabusach przedmiotów zgodnie z metodami w nim określonymi) na podstawie *Kwestionariusza weryfikacji efektów kształcenia* w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Monitorowaniu podlega również stopień osiągnięcia założonych efektów kształcenia określonych dla praktyk zawodowych, za realizację których odpowiada Opiekun Praktyk. Sposób monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych praktykom zawodowym jest określony w Regulaminie Praktyk oraz procedurze P-11 (*Realizacja praktyk studenckich*).

Monitorowaniu stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w procesie dyplomowania służą regulacje zawarte w Zasadach Dyplomowania i Regulaminie Studiów. Ich celem jest zapewnienie właściwej jakości prac dyplomowych, w tym zasad przygotowania i przyjęcia pracy dyplomowej/końcowej, kryteriów oceny tej pracy, jej wymagań formalnych oraz przebiegu egzaminu dyplomowego. Tematy prac dyplomowych są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Do sprawdzenia poprawności pracy dyplomowej wykorzystuje się system antyplagiatowy, której podlegają wszystkie prace. Na Wydziale wdrożono także procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych (procedura P-12), w ramach której dokonuje się monitorowania merytorycznej i/lub formalnej poprawności losowo wybranych prac dyplomowych (po ich obronach). Raz w roku Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia dokonuje analizy losowo wybranych prac dyplomowych, zarówno pod względem spełnienia wymogów merytorycznych, jak i formalnych. Prace oceniane są pod kątem zgodności tematu, celów i struktury z efektami kształcenia określonymi dla kierunku. Wnioski z analizy jakości prac dyplomowych są wykorzystywane do opracowywania działań naprawczych, których wdrożenie ma na celu zapewnienie spełnienia przez prace dyplomowe przyjętych standardów jakości.

Monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia służą również:

- badania dotyczące wiedzy studentów na temat efektów kształcenia i ich realizacji (w którym pytania dotyczą m.in. osiągniętych przez studentów efektów kształcenia)

- hospitacji zajęć dydaktycznych, w ramach których oceniana jest m. in. zgodność tematyki prowadzonych zajęć dydaktycznych z sylabusem/kartą przedmiotu i założonymi efektami kształcenia, a także
- monitorowanie losów zawodowych absolwentów, którego celem jest uzyskanie informacji o przydatności osiągniętych przez nich efektów kształcenia na rynku pracy.

Proces monitorowania stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i każdy etap kształcenia. W jego ramach dokonuje analizy rozkładu ocen, w tym ocen z egzaminów. Analizy zawierają również stosowne rekomendacje i zalecenia. Zespół oceniający PKA zapoznał się ze sprawozdaniami nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za monitorowanie stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia, informacjami o bieżącym poziomie osiągania tych efektów, a także z zawartymi w tych sprawozdaniach rekomendacjami.

Monitorowanie stopnia osiągania efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty zajmujące się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia wskazane w WSZJK. Monitorowanie, ocena i analiza zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzone w ciągu roku akademickiego, a ich efektem jest doskonalenie programów kształcenia, co znajduje odzwierciedlenie w sprawozdaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

6.1.3.

Proces weryfikacji stopnia osiągania przez studentów efektów kształcenia dotyczy wszystkich efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i jest regulowany przez obowiązującą w ramach WSZJK procedurę P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia*). Ocenie podlegają przyjęte formy oraz metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia określone w sylabusach. Są one zależne od specyfiki danego przedmiotu oraz efektu.

Weryfikacja stopnia osiągania efektów kształcenia odbywa się na podstawie sprawozdań pochodzących od prowadzących zajęcia, prace dyplomowe i wyniki egzaminu, a także wyniki badań jakości kształcenia przeprowadzonych wśród studentów. Analizy w tym zakresie dokonuje koordynator przedmiotu/modułu, Opiekun Praktyk, opiekunowie proseminariów/seminariów dyplomowych. Ich wnioski przekazywane są Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, która dokonuje analizy otrzymanych materiałów. Komisja dokonuje także analizy sylabusów i prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych. Ocena polega na weryfikacji zakładanych i osiąganych przez studentów efektów kształcenia, form prowadzenia zajęć i metod dydaktycznych, formy zaliczenia przedmiotu, przeglądzie prac zaliczeniowych i/lub egzaminacyjnych. Analiza dokonywana jest pod kątem właściwego doboru wszystkich tych elementów do zakładanych efektów kształcenia. Na podstawie dokonanej analizy Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia przygotowuje wnioski zawierające ocenę sytuacji i rekomendacje na kolejny rok akademicki. Wnioski stanowią podstawę do wprowadzania modyfikacji w programie kształcenia, a także sposobów monitorowania osiągania przez studentów efektów kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia na podstawie wyników tych analiz rekomenduje zmiany w programach i efektach kształcenia oraz sposobach ich realizacji i monitorowania.

Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych pracy dyplomowej i egzaminowi dyplomowemu określają Zasady Dyplomowania. Student wykonuje pracę dyplomową pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego (profesora, doktora habilitowanego i/lub doktora) posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie lub zakresie związanym z danym kierunkiem studiów. Proponowane tematy prac dyplomowych muszą być zatwierdzone przez Radę Wydziału. Prace dyplomowe podlegają recenzji opiekuna pracy i recenzenta co pozwala na weryfikację ich jakości i związku z kierunkowymi efektami kształcenia. Na ostatnim etapie sprawdzenia poprawności pracy wykorzystuje się system antyplagiacyjny. Wnioski z analizy jakości prac dyplomowych są wykorzystywane do opracowywania działań naprawczych. Po przeprowadzeniu weryfikacji jakości prac dyplomowych Dziekan Wydziału lub wskazana przez niego osoba prezentuje wnioski z analizy i proponuje korekty do rozpatrzenia przez Wydziałową Komisję ds. Programowych i Jakości Kształcenia i Radę Wydziału.

Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie praktyk określa Regulamin Praktyk oraz procedura P-11 (*Realizacja praktyk studenckich*). Osobą odpowiedzialną merytorycznie za przygotowanie zawodowe studenta jest Dziekan oraz Opiekun Praktyk, który organizuje i nadzoruje

przebieg praktyk. Zaliczenie odbycia praktyk następuje poprzez odpowiedni wpis do indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu, po uprzednim dokonaniu weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia. Weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych w toku realizacji praktyk dokonuje Opiekun Praktyk z ramienia Instytucji przyjmującej oraz Opiekun Praktyk z ramienia Uczelni. Podmioty zaangażowane w weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia to m.in.: Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Opiekun Praktyk, Dziekan Wydziału, nauczyciele prowadzący poszczególne przedmioty, Dział Jakości Kształcenia.

Analiza udostępnionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala stwierdzić, że proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych metodami zapewniającymi weryfikację stopnia osiągnięcia, efektów kształcenia. WSZJK czuwa nad poprawnością tego procesu, tj. weryfikuje stopień osiąganych efektów kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość oceny stosowanych zasad oceniania poprzez dyskusję z nauczycielem akademickim. W opinii studentów wykładowcy są otwarci na sugestie studenckie w zakresie ewentualnej zmiany zasad oceniania. Studenci mają możliwość uzyskania informacji zwrotnej nt. stopnia realizacji efektów kształcenia przy danej ocenie poprzez rozmowę z nauczycielem akademickim, wyjaśniającym zasady oceniania. Ankieta oceny zajęć dydaktycznych zawiera pytania odnoszące się do weryfikacji efektów kształcenia. Stosowane rozwiązania należy ocenić jako kompleksowe i powszechne. Obecni podczas spotkania z ZO PKA wiedzą, że istnieją procedury antyplagiatowe, nie znają jednak skutków jakie z tego dla nich wynikają.

6.1.4.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie są objęte WSZJK. Zostały określone w Uchwale nr 6 Senatu z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się.

Na wizytowanym Wydziale dotychczas nie potwierdzono efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Wydział Zamiejscowy w Zduńskiej Woli nie ma uprawnień do potwierdzania tych efektów.

6.1.5.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów służące ocenie przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia reguluje procedura P-13 (*Śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy*) wdrożona w ramach WSZJK. Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności projakościowej. Celem tych badań jest rozpoznanie sytuacji zawodowej absolwentów i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb i oczekiwań pracodawców, a także uczynienie programów kształcenia atrakcyjnymi z punktu widzenia rynku pracy. Monitoring losów zawodowych absolwentów obejmuje studentów którzy wyrazili zgodę na uczestnictwo w badaniach losów absolwentów oraz na gromadzenie, wykorzystywanie w celach badawczych.

Badanie losów absolwentów obejmuje 2 etapy i *dotyczy ich sytuacji zawodowej i pozycji na rynku pracy, planów zawodowych, stopnia satysfakcji z kształcenia zrealizowanego w perspektywie wykonywanej pracy zawodowej, stopnia osiągnięcia wybranych kompetencji, przydatności wiedzy i kompetencji zdobytych podczas studiów w pracy zawodowej, itd.*

Opracowywany przez Dział Jakości Kształcenia Raport zawierający wyniki badań, wnioski i zalecenia, przekazywany jest Władzom Uczelni i Wydziału. Wyniki badania są omawiane na spotkaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, konferencji dydaktycznej, itd., co potwierdza przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja.

Wyniki analiz są podstawą do tworzenia rekomendacji w zakresie doskonalenia programów kształcenia. Na podstawie wyników analizy formułowane są wnioski z badań będące przesłankami do dostosowywania oferty edukacyjnej, programów i procesu kształcenia do zmieniającego się rynku pracy. Przykładowe działania wdrożone jako efekt realizacji badań w tym zakresie to gruntowna zmiana treści kształcenia w przypadku Lektoratu, czy zwiększenie w toku studiów zadań przewidzianych do realizacji w grupach. Raporty z badania absolwentów są publikowane na stronie internetowej DJK.

Analiza dokumentacji przedstawionej w czasie wizytacji pozwala wnioskować, że Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów. Wdrożona w

ramach WSZJK procedura oraz realizowane w jej ramach *Badanie* dają możliwość weryfikacji efektów kształcenia oraz odniesienia osiągniętych efektów kształcenia do ich przydatności na rynku pracy, jak również wpływu wykształcenia zdobytego w Wydziale Zamiejscowym w Zduńskiej Woli na karierę zawodową. W Wydziale stworzono zatem możliwość realizacji podstawowych celów, którym powinien służyć monitoring losów zawodowych absolwentów.

Jak wynika z przeprowadzonych w trakcie wizytacji rozmów, Władze Wydziału podchodzą do realizacji tego badania z należytą starannością i doceniają wagę płynących z niego wniosków. Świadczy o tym chociażby fakt, że podejmowane są liczne działania pozwalające zwiększyć udział absolwentów w badaniu, najpierw na etapie podpisywania oświadczeń przez studentów w momencie ukończenia studiów, a następnie w trakcie realizacji samego badania. Pozwoliło to w znacznym stopniu zwiększyć zwrotność ankiet.

6.1.6.

Prowadzona na Wydziale polityka kadrowa oraz wdrożone w ramach WSZJK procedury P-04 (*Rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego*), P-05 (*ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych*), P-08 (*Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych*), P-09 (*Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów, tzn. „ankietyzacja”*), P-15 (*Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich*) pozwalają na ocenę kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Standardy dotyczące kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz wskaźniki ich osiągania zostały określone w ogólnouczelnianym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia.

Prowadzona ocena kadry przyczynia się do monitorowania i podnoszenia poziomu jakości kształcenia, do analizowania i oceniania procesu kształcenia, do podejmowania działań eliminujących wszelkie zjawiska patologiczne związane z procesem kształcenia.

Na ocenianym kierunku prowadzona jest systematycznie studencka ocena jakości zajęć dydaktycznych (P-09). Badanie jest przeprowadzane na koniec każdego semestru. Studenci oceniają w następujące aspekty pracy nauczycieli: punktualność prowadzącego, przygotowanie prowadzącego do zajęć, znajomość tematyki zajęć przez prowadzącego, zdolność prowadzącego do przejrzystego i precyzyjnego przekazywania treści zajęć, umiejętność zainteresowania studentów tematyką zajęć, gotowość prowadzącego do odpowiadania na pytania studentów i udzielania dodatkowych wyjaśnień, zdolność prowadzącego do nawiązywania kontaktu ze studentami, kultura osobista prowadzącego i stosunek do studentów, możliwość poszerzenia wiedzy o przedmiocie na zajęciach, możliwość nabycia nowych umiejętności i kompetencji na zajęciach, przydatność zajęć w praktyce zawodowej, ogólna jakość wykorzystywanych pomocy dydaktycznych.

Na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia są systematycznie publikowane biuletyny dla studentów (co zaprezentowano podczas wizytacji), w których uwzględnia się podsumowanie wyników badania, a zatem studenci otrzymują informację zwrotną i zostało to potwierdzone podczas rozmowy ze studentami.

Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych przekazywane są w formie raportów cząstkowych Kierownikom Zakładów, a także ocenianym nauczycielom akademickim, a w formie raportu końcowego - Władzom Uczelni i Wydziału. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów są wykorzystywane do doskonalenia jakości zajęć dydaktycznych i pracy kadry akademickiej poprzez indywidualne działania nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia oraz poprzez decyzje o charakterze ogólnym podejmowane przez Władze Uczelni i Wydziału. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości pracy dydaktycznej. Wnioski z badań stanowią podstawę do samooceny i weryfikacji działań nauczycieli oraz ważny element polityki zapewniania jakości kadry dydaktycznej. Są uwzględniane przez Kierownika Zakładu przy przydzielaniu zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu. Ocena nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów jest jednym z 3 elementów składających się na ocenę okresową dokonywaną przez Rektora. W wypadku przyznania oceny negatywnej Uczelnia analizuje jej przyczyny i może rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym wykładowcą.

Na ocenianym kierunku prowadzone są również hospitacje (opis zasad przeprowadzania

hospitacji ujęty jest w procedurze P-08), którymi objęci są wszyscy pracownicy. Ich istotnym elementem jest rozmowa pohospitacyjna z osobą hospitowaną mająca na celu zaplanowanie możliwych działań służących doskonaleniu jakości procesu kształcenia. Procedura dotycząca hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmuje kompleksową ocenę wizytowanych zajęć oraz możliwość sformułowania odpowiednich zaleceń. Proces ten można uznać za służący zapewnieniu i doskonaleniu jakości, bowiem hospitacje te odbywają się regularnie.

W celu zapewnienia właściwej polityki kadrowej nauczyciele akademicy podlegają także ocenie okresowej (P-05), w której uwzględnia się obszar naukowo-badawczy, dydaktyczno-wychowawczy i organizacyjny pracy nauczycieli akademickich. Ocena dotyczy okresu 4 ostatnich lat i jest dokonywana na podstawie oceny dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowania w sprawy organizacyjne Uczelni, wyników hospitacji oraz oceny dokonywanej przez studentów, której dokonuje Kierownik Zakładu przedstawiając ewentualną propozycję jego dalszego zatrudnienia. Ocenę opiniuje Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników, a następnie zatwierdza Rektor Uczelni.

Wnioski wynikające z oceny okresowej mają wpływ na poprawę jakości procesu kształcenia, kształtowanie racjonalnej polityki kadrowej, wielkość obciążenia obowiązkami dydaktycznymi, możliwość rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja (arkusze oceny okresowej, arkusze hospitacji, wyniki oceny dokonywanej przez studentów, sprawozdania ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, itd.) pozwala na stwierdzenie, iż na Wydziale przykładą się dużą wagę do systematycznej oceny kadry.

W ramach wsparcia kadry dydaktycznej w realizacji procesu kształcenia system przewiduje możliwość organizowania szkoleń uczelnianych dla nauczycieli w zakresie doskonalenia metod i technik dydaktycznych, możliwość publikowania przez nauczycieli w wydawnictwie uczelnianym, uczestniczenie w programach wymiany międzynarodowej, a także nagradzanie najlepiej ocenianych nauczycieli akademickich, oraz finansowanie ich udziału w konferencjach naukowych.

Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi są oceniani przez studentów w ramach badania bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia..

6.1.7.

Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej skutkują podjęciem działań doskonalących proces kształcenia.

Wdrożenie opisanych powyżej procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnienia i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż na Wydziale formułuje się zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego. Zróżnicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi). Analiza uzyskiwanych ocen pracowniczych jest podstawą do podejmowania decyzji o przedłużaniu zatrudnienia pracownikom. Oceny wystawiane przez studentów podlegają analizie przez Władze Wydziału, które mają obowiązek reagowania, w przypadku ocen skrajnie niskich i przeprowadzania rozmów z dydaktykami. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości pracy dydaktycznej.

Wnioski z wyników przeprowadzonej oceny jakości zajęć dydaktycznych są omawiane na spotkaniach Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia (co znalazło swoje odzwierciedlenie w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji ze spotkań Rad Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia). Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia raz w roku akademickim przedstawia na posiedzeniu Rady Wydziału oraz Senatu opinię o jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych na podstawie otrzymanych raportów końcowych. Wyniki oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów są uwzględniane w ocenie okresowej pracowników. Analiza wybranych arkuszy oceny okresowej pracownika potwierdza, że wyniki oceny dokonywanej przez studentów wpływają na ocenę okresową nauczycieli akademickich w zakresie ich działalności dydaktycznej.

Wyniki przeprowadzonej wśród studentów oceny jakości zajęć, w tym obserwacja tendencji ocen uzyskiwanych w tym procesie są uwzględniane przez Kierownika Zakładu i Dziekana przy planowaniu

obsady zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu. W wypadku przyznania oceny negatywnej nauczyciel ma obowiązek przedstawienia przełożonemu planu naprawczego. W kolejnym semestrze podlega ponownej ocenie studenckiej oraz hospitacjom. W przypadku uzyskania ponownej oceny negatywnej Władze Uczelni i Wydziału mogą rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym wykładowcą.

Informacja podsumowująca wyniki badania jakości zajęć dydaktycznych jest zamieszczana na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia, dzięki czemu studenci mają świadomość wykorzystania wyników tej oceny w kształtowaniu polityki kadrowej, związanej nie tylko z negatywnymi wynikami (rozwiązanie stosunku pracy), ale i pozytywnym ich wykorzystaniem (np. nagrody).

Wdrożenie opisanych procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnienia i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż na Wydziale formułuje się zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego. Zróżnicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi).

6.1.8.

W ramach WSZJK na Wydziale wdrożono procedury P-06 (*Organizacja, warunki technodydaktyczne i realizacja procesu kształcenia*) oraz P-07 (*Ocena warunków technodydaktycznych procesu kształcenia dokonywana przez studentów*) służące monitorowaniu i zapewnieniu właściwej infrastruktury dydaktycznej i organizacji procesu kształcenia.

Raz na 2 lata wśród studentów dokonywana jest ocena bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia. Ocenie studentów podlega m.in.: wielkość i stan pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenia tych pomieszczeń w środki audiowizualne, liczebność studentów w grupach wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych i seminaryjnych, dostęp studentów do biblioteki i literatury wskazanej w sylabusach, użyteczność strony internetowej Wydziału, dostępność informacji związanych z tokiem studiów, możliwości rozwoju osobistego stworzone studentom przez Uczelnię, warunki odpoczynku na terenie Wydziału, jakość obsługi administracyjnej studentów, dostępność nauczycieli i władz Wydziału dla studentów.

Opracowywane na tej podstawie wyniki i rekomendacje stanowią punkt wyjścia dla doskonalenia organizacji procesu kształcenia i bazy dydaktycznej oraz planów zarządzania Uczelnią. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja pozwala na stwierdzenie, że są one przedmiotem dyskusji na spotkaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Rady Wydziału. Wdrożenie opracowanych na tej podstawie rekomendacji pozwala na zapewnienie studentom odpowiednich warunków w zakresie m.in. bazy dydaktycznej, obsługi administracyjnej, środków wsparcia, przepływu informacji, itd.

Przykładowe działania wdrożone w ramach wykorzystywania wyników badań w tym zakresie to systematyczne szkolenia pracowników Dziekanatu z zakresu obsługi studenta, wydłużenie czasu pracy Dziekanatu, udostępnienie informacji wskazanych przez studentów jako przydatne na stronie internetowej Wydziału, regularne wzbogacanie zasobów bibliotecznych, zmiana godzin konsultacji nauczycieli na bardziej dogodnie dla studentów, itd.

Zgodnie z deklaracjami Władz Wydziału, w proces zapewnienia właściwej jakości kształcenia włączani są prowadzący zajęcia poprzez dbałość o odpowiednie zaplecze dydaktyczne niezbędne do prowadzenia zajęć, zwłaszcza przy doborze metod ich realizacji.

Wyniki prowadzonych na Wydziale badań, a także rozmowy Zespołu Oceniającego PKA ze studentami potwierdzają, że zasoby materialne odpowiadają potrzebom studentów.

6.1.9.

Za gromadzenie dokumentacji związanej z WSZJK oraz analizę i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia odpowiada Dział Jakości Kształcenia. Działania te są dokumentowane w postaci różnego rodzaju zestawień, raportów bądź sprawozdań, do których mają wgląd interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Ich analiza pozwala na stwierdzenie, że są przygotowywane w sposób rzetelny i staranny. Działania dotyczące zapewniania jakości kształcenia, w tym wyniki badań w zakresie jakości kształcenia są przedmiotem obrad Senatu, Rady Wydziału,

Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia. Na ich podstawie opracowywane są rekomendacje, których wdrożenie ma na celu podnoszenia jakości kształcenia. Potwierdzają to dokumenty przedstawione podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami i kadrą Wydziału. Dokumentacja dotycząca analiz i działań w zakresie zapewniania jakości kształcenia jest gromadzona w Zakładach oraz w Dziale Jakości Kształcenia a także w Dziekanacie.

Raporty dotyczące działań związanych z badaniem jakości kształcenia są analizowane przez jednostkę centralną, tj. Dział Jakości Kształcenia, Dziekana Wydziału oraz Wydziałową Komisję ds. Programowych i Jakości Kształcenia, i stanowią podstawę do wspólnie wypracowanych rekomendacji i podjęcia działań naprawczych.

Kwestie związane z gromadzeniem danych uzyskiwanych w wyniku wdrażania procedur WSZJK oraz ich wykorzystaniem reguluje m.in. procedura P-18 (*Gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia*), która określa zasady gromadzenia danych uzyskiwanych w wyniku wdrażania procedur WSZJK oraz ich wykorzystania w celu doskonalenia procesu dydaktycznego. Jej celem jest m.in. zwiększenie skuteczności funkcjonowania Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia.

Według informacji uzyskanych w czasie wizytacji Dziekanat gromadzi dokumentację dotyczącą zapewnienia jakości kształcenia w formie dokumentacji zbiorowej, a także indywidualne teczki poszczególnych studentów. Analizę semestralną obejmującą między innymi wyniki sesji egzaminacyjnej, wyniki badań ankietowych przeprowadza najczęściej Dziekan oraz dział Jakości Kształcenia. Raporty z przeprowadzonej analizy są przedstawiane na posiedzeniach Rady Wydziału i Senatu Uczelni. Analiza danych ma charakter ilościowy i jakościowy oraz uwzględnia wnioski i rekomendacje wynikające z badań jakości kształcenia.

W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż działania podejmowane w ramach wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia są systematycznie gromadzone i dokumentowane, a także służą analizom dotyczącym zapewnienia jakości kształcenia.

6.1.10.

WSZJK zawiera informacje na temat udostępniania informacji o toku studiów, tj. wczesnego informowania studentów o zmianach w planowanych zajęciach, harmonogramie zajęć i konsultacji z nauczycielami akademickimi, terminach zaliczeń przedmiotów, zasadach rekrutacji określonych przez Senat, regulaminie studiów, regulaminie dyplomowania. Informacje te są przekazywane na stronie internetowej Wydziału Zamiejscowego w Zduńskiej Woli Na stronie zamieszczone są również informacje dotyczące programu kształcenia, efektów kształcenia oraz stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji w tym zakresie są sylabusy przedmiotów. W udostępnianych studentom na stronie sylabusach szczegółowo określa się kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia oraz informacje o sposobach ich oceny i weryfikacji. Zawartość poszczególnych sylabusów jest także prezentowana podczas pierwszych zajęć.

Dzięki programowi *WIRTUALNY DZIEKANAT* studenci mają dostęp do ocen uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów.

Na uwagę zasługuje fakt, że studenci systematycznie dokonują oceny dostępności informacji na temat kształcenia poprzez realizowane przez Dział Jakości Kształcenia wspólnie z Samorządem badanie ankietowe, co wspomaga procedura P-07 (*Ocena warunków technodydaktycznych, obsługi administracyjnej oraz organizacji procesu kształcenia dokonywana przez studentów*).

Na podstawie wyników tego badania opracowywane są rekomendacje w tym zakresie. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja świadczy o tym, że w obszarach, w których zostały stwierdzone braki wdrażane są działania naprawcze, jak np. zwiększenie czytelności strony *www* Wydziału poprzez posegregowanie dokumentów w odpowiednich zakładkach, zamieszczanie biuletynów informacyjnych na stronie Działu Jakości Kształcenia, itd. Studentom udostępniana jest także dokumentacja dotycząca działań realizowanych w ramach WSZJK. Opis obowiązujących procedur służących zapewnianiu jakości kształcenia jest dostępny dla wszystkich zainteresowanych w Dziekanacie i w Bibliotece. Streszczenia lub podsumowania opracowywanych raportów są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej DJK.

Na podstawie rozmów z władzami Wydziału oraz studentami można stwierdzić, iż na Wydziale są realizowane powszechnie obowiązujące standardy w zakresie polityki informowania studentów na

temat efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów. Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, a także opinie studentów zgłoszone podczas spotkania Zespołu PKA pozwalają na stwierdzenie, że studentom zapewniono dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz o jego wynikach w stopniu odpowiadającym ich potrzebom.

6.2.

Wdrożony na Wydziale kompleksowy System Zarządzania Jakością Kształcenia umożliwia budowanie mechanizmów, które zapewniają jego rozwój i doskonalenie. Na Wydziale oraz w Uczelni dokonuje się systematycznej oceny skuteczności ogólnouczelnianego oraz wydziałowego SZJK, czego wynikiem jest systematyczna aktualizacja tych systemów dokonywana wraz z końcem roku akademickiego. Kwestie związane z weryfikacją, modyfikacją i doskonaleniem WSZJK reguluje procedura P-14, której celem jest doskonalenie systemów w taki sposób, aby były one zgodne z bieżącymi regulacjami prawnymi, najnowszymi trendami w obszarze zapewniania jakości kształcenia, potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, itd. W założeniach ma to zwiększyć skuteczność tych systemów, a w dalszej perspektywie budować kulturę jakości kształcenia. Procedura przewiduje m.in. możliwość zgłaszania propozycji modyfikacji w systemach przez wszystkich pracowników, studentów oraz przez interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią. Mogą być one zgłaszane w toku całego roku akademickiego.

Na corocznej konferencji dydaktycznej odbywającej się na koniec roku akademickiego Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia lub wyznaczona przez niego osoba przedstawia podsumowanie działań realizowanych w ramach ogólnouczelnianego WSZJK na Uczelni, wstępne rekomendacje na nadchodzący rok akademicki oraz propozycje dotyczące wprowadzenia modyfikacji w tym systemie. Dziekan Wydziału przedstawia analogiczne podsumowanie dla Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Modyfikacje w systemach wprowadzane są z początkiem nowego roku akademickiego.

Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami wydziału pozwalają wnioskować, że w ostatnich latach WSZJK był systematycznie oceniany i co roku wprowadzano w nim modyfikacje mające na celu zwiększenie jego skuteczności. Jedną z ostatnich wprowadzonych w nim zmian było np., przegląd i zebranie regulacji w obszarze przepływu informacji dotyczących wyników badania jakości kształcenia i uzupełnienie WSZJK o procedurę P-18: („Gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia”) lub rozszerzenie procedury P-14 o badanie ankietowe dotyczące efektywności WSZJK, które ma być realizowane nie rzadziej niż raz na 2 lata.

Z rozmów z Władzami Wydziału można wnioskować, że wyniki oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości są wykorzystywane do jego doskonalenia. Potwierdzeniem tego jest coroczna aktualizacja Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia polegająca na wdrażaniu nowych procedur lub modyfikacji procedur już wdrożonych. O skuteczności WSZJK świadczą działania naprawcze wdrażane w tym obszarze. Znajdują one potwierdzenie w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji – np. sprawozdania ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, itd.

Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja oraz wnioski z rozmów z Władzami Wydziału pozwalają stwierdzić, że WSZJK jest solidnie ugruntowany w polityce projakościowej Wydziału i podejmowane są systematyczne działania w celu jego aktualizacji, mającej na celu zwiększenie jego efektywności.

- Przykładowe działania potwierdzające fakt wykorzystywania wyników oceny skuteczności systemu do jego doskonalenia to np. powołanie Pełnomocnika Rektora ds. Pracodawców, zakup bazy danych do dokumentowania dorobku kadry od firmy zewnętrznej, publikowanie biuletynu dla studentów na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia, wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotu przygotowującego do pisania pracy dyplomowej, doskonalenie programu studiów poprzez– wprowadzenie warsztatów oraz ćwiczeń projektowych jako formy realizacji wielu przedmiotów kierunkowych, rozszerzenie treści kształcenia dla przedmiotów:
- *Podstawy prawa i ochrony własności intelektualnej, Metody badań i analiz rynku, Zachowania organizacyjne, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Metody doboru personelu,*
- wprowadzenie przedmiotu akcentującego aspekty metodologii badań *Metody badań i analiz*

- rynku jako obowiązkowego ,wprowadzenie laboratorium dla przedmiotu *Technologie informacyjne* ,zwiększono liczbę godzin ćwiczeń z przedmiotu *Analiza finansowa*,
- wprowadzono nową ofertę przedmiotów do wyboru,

3. Uzasadnienie oceny

Podsumowując można zatem stwierdzić, iż wewnętrzne akty prawne obejmują prawie wszystkie obszary mające wpływ na jakość kształcenia. Są one spójne i zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami Wydziału i przedstawicielami kierunku pozwalają na stwierdzenie, że na Wydziale Zamiejscowym w Zduńskiej Woli wdrożono wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie z uwzględnieniem wszystkich elementów procesu kształcenia. Mocną stroną jest kompleksowość WSZJK. Uwzględniono w nim wszystkie istotne elementy procesu kształcenia i czynniki decydujące o jego jakości. Biorąc pod uwagę przedstawione podczas wizytacji rozwiązania organizacyjne oraz przyjęte regulacje, należy stwierdzić, że są one skuteczne. Pozwalają na dokonywanie rzetelnej oceny i analizy osiągniętych efektów kształcenia, doskonalenie programu kształcenia i metod jego realizacji. Procedury zostały opisane w sposób czytelny, a ich realizacja zapewnia podejmowanie skutecznych działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest przejrzysta. Zakres obowiązków poszczególnych jednostek w ramach WSZJK został określony w sposób precyzyjny.

Na uwagę zasługuje fakt, że Władze Wydziału przykładają dużą wagę do włączania interesariuszy zewnętrznych w tworzenie i doskonalenie programów kształcenia oraz w określanie i ocenę efektów kształcenia. Widoczne jest to w różnorodności podejmowanych w tym zakresie działań. Udział interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu programów kształcenia jest przy tym dokumentowany np. w sprawozdaniach ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

W budowaniu kultury jakości widoczny jest także udział studentów. Ich przedstawiciele uczestniczą w posiedzeniach m.in.: Senatu, Rady Wydziału, spotkaniach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia. Identyfikowana jest również aktywność studentów na tych spotkaniach, bowiem na podstawie przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji można wnioskować, że chętnie zgłaszają wnioski i propozycje zmian np. w programach kształcenia. Przedstawiona dokumentacja potwierdza fakt, że Samorząd opiniuje programy i plany kształcenia, regulaminy (np. Regulamin Studiów, Zasady Dyplomowania, itd.), zgłasza wnioski dotyczące bazy dydaktycznej i innych elementów składających się na proces kształcenia (na spotkaniach Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia), realizuje wspólnie z DJK badania jakości kształcenia.

Z przedstawionych podczas wizytacji Zespołowi Oceniającemu dokumentów wynika, że udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia jest znaczący, jest starannie dokumentowany i przyczynia się do budowy jakości procesu kształcenia, a stosowane na Wydziale formy aktywizacji uczestników procesu kształcenia są skuteczne.

Należy również podkreślić, że dokumentacja, jaka powstaje na Wydziale w ramach WSZJK jest przygotowywana rzetelnie i przejrzysto. Jakość opracowanych materiałów, kompetencje poszczególnych osób odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację poszczególnych zadań w ramach WSZJK zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziału, potwierdzają, że Władze Uczelni i Wydziału dokładają wszelkich starań do budowy efektywnego WSZJK.

Podsumowując, obowiązujące w ramach WSZJK uregulowania są kompleksowe, spójne i przejrzyste. Pozwalają na stwierdzenie, że realizacja przyjętej w Uczelni Polityki Jakości jest zapewniona poprzez obowiązujące wewnętrzne procedury. Regulacje wdrożone w ramach WSZJK umożliwiają sprawne organizowanie procesu kształcenia, wdrażanie rozwiązań doskonalących kształcenie studentów w celu uzyskania przez nich kompetencji umożliwiających zatrudnienie w zakresie uzyskanego wykształcenia.

4. Zalecenia

Brak

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Analiza SWOT zaprezentowana w Raporcie Samooceny wskazuje trafnie wszystkie elementy tej analizy. Do mocnych strony zaliczyć trzeba: kadra naukowo-dydaktyczna, udział interesariuszy zewnętrznych w opracowywaniu koncepcji i zaangażowanie w jego realizację. Słabe strony to: studenci nie korzystają z wymiany zagranicznej; ograniczone wykorzystanie metod kształcenia na odległość; małe zaangażowanie studentów w działalność naukową. Szansą dla kierunku jest rosnące zainteresowanie studiami o profilu praktycznym; dostępność programów finansowanych z funduszy unijnych adresowanych do uczelni, kontynuacja pozyskiwania praktyków do prowadzenia zajęć. Zagrożeniem jest negatywna tendencja demograficzna, to jest postępujący i coraz bardziej odczuwalny skutek niżu demograficznego, który powoduje mniejszą liczbę nowych studentów.

Dobre praktyki

Brak przykładów.